

SPĚKTRUM 1

STU

PERIODIKUM STU V BRATISLAVE – AKADEMICKÝ ROK 2012/2013 SEPTEMBER – ROČNÍK XIX. / 51./

Slovenská technická univerzita 75-ročná str. 3

Noví docenti na STU str. 3

Novovymenovaní profesori str. 4

Jubilejný, víťazný

Vážené kolegyně, kolegovia. Pred prázdninami sme si pripomenuli 75 rokov, ktoré uplynuli od rozhodnutia založiť našu univerzitu. Jubileum pripadá na 250. výročie založenia Banskej akadémie v Banskej Štiavnici, prvej technickej univerzity svojho druhu na svete. Koncom prázdnin však prišla aj iná potešujúca správa – STU sa ocitla v elitnej triede, na 101. – 150. mieste prestížneho Šanghajského Akademického rankingu svetových univerzít ARWU v počítačových vedách (Computer Sciences). Po prvej päťstovke v rankingu Webometrics z minulého roka je to ďalšie ocenenie kvality.

Natíska sa otázka, čomu za to vďačíme, keď máme nulové počty nobelistov, ako v kategórii absolventov, tak aj zamestnancov. Výsledok sme „uhrali“ len kritériami reflektujúcimi aktuálny vedecký výkon meraný významnými publikáciami vo vedeckých časopisoch.

SciVal Spotlight vydavateľa vedeckej literatúry Elsevier ponúka zaujímavé pohľady do databázy Scopus. Podľa nej, publikačný výkon STU sa sústreďuje najmä na oblasť chémie (27 %), matematiky a fyziky (19 %), počítačových vied (19 %) a inžinierstva (16 %). Kocitáčna analýza odhalila až 42 kompetencií STU – úzkych vedných oblastí, v ktorých má inštitúcia významné postavenie vo svetovej vede.

V týchto dňoch sa sústreďujeme na prípravu projektu budovania Univerzitého vedeckého parku Science City Bratislava. Po prvotnej selekcii sme opäť o čosi bližšie revitalizácii a transformácii našich troch areálov. Pevne verím, že sa ich podarí výraznejšie pozdvihnúť, aby sme sa nemuseli hanbiť za priestory a prístroje, na ktorých špičkovú vedu robíme. A využijeme pritom aj poznatky z uvedených analýz.

Dovoľte mi, aby som Vám všetkým poprial v novom akademickom roku 2012/2013 všetko najlepšie, hodne zdravia, osobnej i rodinnej pohody a veľa síl a chuti vo vašej náročnej práci pri vzdelávaní nastupujúcej generácie technickej inteligencie, elity Slovenského národa.

ROBERT REDHAMMER

SPEKTRUM 1

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,

Vazovova 5, 812 43 Bratislava,

mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
Slovenská technická univerzita 75-ročná	
Noví docenti na STU	
Novovymenovaní profesori	
ZAÚJALO NÁS	5
Zmeny v kolektívnej zmluve	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Úspešní mladí žiadatelia o granty dostali dekréty	
Prof. Osherhoff aj pre študentov FEI	
KALEIDOSKOP	7
Jubileum profesora L. Jurišicu	
Projekt AHELO	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
Building Vision Consortium	
Letiskové vozovky – Airport pavements	
STROJNÍCKA FAKULTA	9
Draky na Štrkovci	
Deň firiem na Strojníckej fakulte STU	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
Progressívne materiály na báze uhlíka na FEI STU	
Energetika 2012	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
Chemický jarmok – chémia naživo	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
Expedícia Panelstory	
Prvenstvo pre Michala Ganobjaka	
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
International Doctoral Seminar 2012	
Vitajte vo virtuálnej prehliadke MTF STU	
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	14
Byť úspešní nás baví	
ŠPORT	15
90 rokov vysokoškolského športu	
Teacher's cup 2012	
PRÍLOHA	
Kolektívna zmluva Slovenskej technickej univerzity v Bratislave	

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;

Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;

Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;

Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;

Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Martin Foltin, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Marian Králik, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Daniela Špirková, Peter Telek, Eva Troščáková.

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Foto na titulke: List. Autor: Robert Špaček, FA STU

Slovenská technická univerzita 75-ročná

Slovenská technická univerzita vznikla pred 75 rokmi po takmer dvadsaťročnom úsilí mnohých známych osobností o založenie technickej univerzity na Slovensku. Postupným vývojom sa z pôvodnej Vysokej školy technickej Dr. M. R. Štefánika, cez neskoršiu Slovenskú vysokú školu technickú, transformovala v roku 1991 na Slovenskú technickú univerzitu. Pri príležitosti dvoch významných jubileí – 75. výročia založenia STU a 250. výročia od začiatku univerzitného technického vzdelávania na Slovensku – sa 25. júna 2012 v Aule akademika Bellu na Stavebnej fakulte uskutočnilo slávnostné zasadnutie Vedeckej rady a Akademického senátu STU. Pri tejto príležitosti rektor STU odovzdal čestný doktorát doctor honoris causa profesovi Douglasovi D. Osheroffovi nositeľovi Nobelovej ceny na fyziku z univerzity v Standforde a profesorovi Jürgenovi Eckertovi z TU Drážďany. Na slávnosti sa okrem pedagógov, pracovníkov a študentov Slovenskej technickej univerzity zúčastnili aj rektori iných slovenských i zahraničných univerzít a pozvaní hostia.

Oslavám predchádzalo osobné stretnutie rektora Roberta Redhammera s profesorom Osheroffom a americkým veľvyslancom Theodorom Sedgwickom.

Rektor R. Redhammer v otváracom prejave vyzdvihol nezastupiteľnú úlohu STU

vo výskume a výchove kvalitnej technickej inteligencie v minulosti i v súčasnosti.

Pri udeľovaní čestných doktorátov si prítomní vypočuli krátke laudáciá nominovaných profesorov i poďakovania oboch čestných doktorov vo forme krátkych príhovorov.

V aule, ale i neskôr v salóniku rektora dostali významné ocenenie – List stromu poznania – bývalí rektori STU, ale aj pozvaní hostia – osobnosti verejného a politického života.

Zaujímavým spretrením dňa plného udalostí bolo večerné vystúpenie VUS Technik STU v Mestskom divadle P. O. Hviezdoslava.

Cenu Samuela Mikovíniho za využívanie vedeckých poznatkov v praxi si na pôde

Súčasťou osláv bolo aj otvorenie novej budovy FIIT.

divadla prevzal doc. I. Horňanský z Úradu geodézie, kartografie a katastra SR.

IVA ŠAJBIDOROVÁ

(Fotodokumentácia osláv je na str. 16)

Noví docenti na STU

Rektor R. Redhammer 13. júna 2012 odovzdal vymenovacie dekréty novým docentom Slovenskej technickej univerzity. Zároveň si na začiatku slávnostného aktu prevzali diplomy doktorov vied pedagógovia z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU: **doc. Ing. Ľudovít Jelemenský, DrSc.**, doktor technických vied v odbore chemické inžinierstvo a riadenie procesov,

doc. Ing. Vladimír Lukeš, DrSc., doktor chemických vied v odbore chemická fyzika.

Novovymenovaní docenti:

doc. Ing. Jana Frankovská, PhD., v odbore inžinierske konštrukcie a dopravné stavby na Katedre geotechniky SvF STU, **doc. Ing. Ľuboš Magdolen, PhD.**, v odbore dopravné stroje a zariadenia

na Ústave aplikovanej mechaniky a mechatroniky Sjf STU,

doc. Ing. Ján Kardoš, PhD., v odbore automatizácia na Ústave riadenia a priemyselnej informatiky FEI STU,

doc. Ing. Štefan Václav, PhD., docent v odbore strojárské technológie a materiály na Ústave výrobných technológií MTF STU,

doc. Ing. Sebastian Saniuk, PhD., docent v odbore priemyselné inžinierstvo na Technickej univerzite Zielona Góra v Poľsku, habilitoval na MTF STU,

doc. Ing. Krzysztof Witkowski, PhD., v odbore priemyselné inžinierstvo, na Technickej univerzite Zielona Góra v Poľsku, habilitoval na MTF STU.

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Novovymenovaní profesori

Prezident Ivan Gašparovič 10. júla 2012 vymenoval 39 nových vysokoškolských profesorov.

V príhovore k pedagógom zdôraznil, že rýchlemu hospodárskemu rastu Slovenska v predchádzajúcej dekáde sme nedokázali prispôsobiť rast investícií do vedy a zvlášť do našich vlastných výskumných kapacít, čo môže v budúcnosti ohroziť našu konkurencieschopnosť. „Tento

stav môže spôsobiť, že budeme oneskorene prijímať a realizovať cudzie inovácie a budeme odkázaní len na oneskorenú imitáciu,“ povedal I. Gašparovič.

Medzi novovymenovanými vysokoškolskými profesormi odovzdal prezident Ivan Gašparovič dekréty aj štyrom profesorom zo Slovenskej technickej univerzity:

prof. Ing. Vladimír Benko, PhD.

Katedra betónových konštrukcií a mostov
Študijný odbor: inžinierske konštrukcie a dopravné stavby
Stavebná fakulta

Ako pedagóg pôsobí od roku 1983. Prednáša predmety *železobetónové prvky* a *železobetónové konštrukcie* a vedie ateliérovú tvorbu v odbore PS. Na Technickej univerzite vo Viedni vedie prednášky v predmete *betonbau III*, zamerané na navrho-

vanie konštrukcií odolných voči seizmickým účinkom. Vo vedeckej oblasti sa venoval riešeniu návrhov a pôsobenia železobetónových konštrukcií. Počas svojej činnosti na TU vo Viedni sa venoval výskumu v oblasti navrhovania a experimentálneho overovania štíhlych tlačných prvkov, šmykovej odolnosti murovaných konštrukcií a navrhovaniu betónových a murovaných konštrukcií odolných voči seizmickým účinkom. Podieľal sa na návrhu a realizácii vyše 100 stavieb ako napríklad Eurovea, Westbahnhof vo Viedni, IBIS hotela v Innsbrucku a ďalších. Je autorom 18 vedeckých článkov v časopisoch a 36 vedeckých článkov v zborníkoch z konferencií.

prof. akad. soch. Peter Paliatka

Ústav dizajnu
Študijný odbor: dizajn
Fakulta architektúry

Ako pedagóg začínal v roku 1979 na VŠVU, od roku 2000 pôsobí na FA STU v pozícii vedúceho ateliéru produktového dizajnu, v súčasnosti je vedúcim Ústavu dizajnu. Spomedzi jeho 70 diplomantov 21 bolo ocenených v medzinárodných a domácich súťažiach. Jeho vedecký

a umelecký profil je špecificky zameraný na oblasť úžitkovej výtvarnej tvorby, priemyselnej a interiérový dizajn. Bol spoluriešiteľom celouniverzitného projektu APVV-0100-06 Modulárna platforma stavebných strojov. V rámci projektu sa podieľal na riešení dizajnu hydraulického nakladača HON – 200, oceneného čestným uznaním v súťaži Národná cena za dizajn 2009 a cenou MSV v Nitre 2009. Dlhodobo spolupracuje s firmou Škoda auto, a. s., Mladá Boleslav a s Volkswagenom. V spolupráci so Sjf a firmou Škoda garantuje projekt E-car zameraný na vývoj malého mestského elektromobilu. Jeho študenti vytvorili dizajn karosérie elektrickej formuly v projekte Green team STU.

prof. Ing. Peter Rapta, DrSc.

Ústav fyzikálnej chémie a chemickej fyziky
Študijný odbor: fyzikálna chémia
Fakulta chemickej a potravinárskej technológie

V pedagogickej oblasti sa významnou mierou podieľa na výučbe predmetu *fyzikálna chémia I. a II.* v bakalárskom štúdiu, a v inžinierskom a doktorandskom štúdiu prednáša predmet *moderné elektro-*

chemické techniky. Vedecké zameranie jeho práce sa sústreďuje na výskum reaktívnych radikálových medziproduktov vznikajúcich pri elektrochemických reakciách rôznych organických látok používaných v priemysle, farmakológii a biochémií. Na odd. fyzikálnej chémie zaviedol simultánnu in situ EPR/UV-vis-NIR spektroeletrochemickú techniku, úspešne používanú pre výskum organických zlúčenín a bioaktívnych látok. Jeho publikačná činnosť je bohatá, o čom svedčí 85 zahraničných CC publikácií, 120 vedeckých príspevkov z konferencií a 550 SCI citácií. Je spoluautorom vedeckej monografie, 2 vysokoškolských učebníc, 3 skrípt a učebných textov z odboru fyzikálna chémia.

prof. Ing. Anton Vitko, PhD.

Ústav riadenia a priemyselnej informatiky
Študijný odbor: automatizácia
Fakulta elektrotechniky a informatiky

Prednášal predmety z oblasti programovacích jazykov, matematického modelovania, teórie automatického riadenia, mechatroniky a robotiky. V súčasnosti prednáša *modelovanie a riadenie robotov*, *diskrétné udalostné systémy a systémy aut. riadenia techn. proce-*

sov. Na univerzite v anglickom Leeds prednášal vybrané kapitoly z kybernetiky. Napísal desať titulov skrípt, dve vysokoškolské učebnice, jednu monografiu a cez 120 ďalších recenzovaných vedeckých prác. Venuje sa širšej problematike syntézy učiacich sa algoritmov automatického riadenia a navigácie servisných robotov. V tejto oblasti vychoval štyroch doktorov (PhD.), viedol slovensko-anglický výskumný projekt a vedie výskumný projekt VEGA. Je zahraničným redaktorom karentového časopisu *Trans. of Inst. of Measur. and Control*, členom Komisie pre robotiku pri IMEKO, ako aj svetovej asociácie CLAWAR (Climbing and Walking Robots).

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Zmeny v kolektívnej zmluve

Dňa 30. 5. 2012 bola s určitým omeškaním podpísaná Kolektívna zmluva STU na rok 2012 medzi vedením univerzity zastúpeným rektorom R. Redhammerom a Univerzitnou odborovou organizáciou zastúpenou predsedníčkou A. Ujhelyiovou.

Kolektívna zmluva je výsledkom úspešného a korektného vyjednávania, ktorého sa okrem rektora STU a predsedníčky UOO zúčastnil aj prorektor M. Peciar za vedenie a podpredsedníčka M. Bachratá a M. Štumber za výbor UOO. Celý priebeh rokovania, ktorý bol z oboch strán veľmi korektný a ústretový, bol o to náročnejší, že rokovania sa uskutočňovali po zmenách vo vedení STU i vo vedení UOO STU. Každá zo strán prišla s novými návrhmi na zlepšenie podmienok práce zamestnancov STU, ktoré boli vo veľkej miere akceptované. Obidve strany dúfajú, že KZ na rok 2012 podpísaná s niekoľkými zmenami v porovnaní s KZ na rok 2011, bude pokračovaním dobrých vzťahov medzi zamestnávateľom a zamestnancami STU a rozšíri povedomie o sociálnej politike zabezpečovanej zamestnávateľom.

Medzi najdôležitejšie zmeny, ktoré sa podarilo do kolektívnej zmluvy zahrnúť, patrí rozšírenie pomoci mladým pracovníkom STU do 35 rokov na všetkých pozíciách. Pretože vedenie STU si uvedomuje narastajúci problém s generačnou výmenou a udržaním si kvalitných mladých pracovníkov z dôvodu ich nedostatočného ohodnotenia, má enormný záujem o ich podporu v rámci svojich možností. Preto prišlo s iniciatívou, aby v kolektívnej zmluve boli rozšírené možnosti finančných príspevkov mladým zamestnancom STU. Okrem príspevku v sociálnej núdzi do výšky 700 eur v kolektívnej zmluve pribudli príspevky pri narodení dieťaťa do výšky 1 000 eur, pri uzavretí manželstva do výšky 1 000 eur a pri kúpe bytu, osamostatnení sa do výšky 1 000 eur. Výbor UOO uvítal takúto iniciatívu vedenia STU a podporil rozšírenie sociálnej pomoci mladým zamestnancom. Členovia odborov sa budú snažiť túto možnosť medzi mladými propagovať v čo najväčšej miere, a aj takto podporovať personálnu politiku STU cez sociálnu oblasť.

Ďalšou zmenou, ktorá zvyšuje možnosť využitia sociálneho fondu bez ďalších zdaňovacích a odvodových povinností, je zvýšenie príspevku na stravu pre zamestnanca na jedno jedlo denne z 0,35 na 0,45 eur. Okrem efektívnejšieho čerpania financií Sociálneho fondu je tu potrebné zdôrazniť, že toto opatrenie by mohlo zvýšiť aj počet zamestnancov

využívajúcich stravovacie zariadenia ŠDAJ STU, čo by v konečnom dôsledku malo mať aj pozitívny vplyv na ekonomiku tejto súčasti STU.

Nielen z dôvodu podpory lepšieho využívania účelových zariadení STU bol do kolektívnej zmluvy navrhnutý a schválený príspevok zo sociálneho fondu zamestnancom a ich najbližším rodinným príslušníkom na rekreáciu v zariadeniach STU. Spoločne strávený mimopracovný čas zamestnancov, aj v kruhu svojich rodinných príslušníkov, prispieva k lepším vzťahom na pracovisku. Výšku a formu príspevku si určia súčasti STU v ich špecifickom doplnku k tejto KZ.

KZ mierne upravila odstupné a odchodné pri skončení pracovného pomeru na STU. Zároveň UOO STU veľmi rada konštatuje, že vedenie STU sa stotožnilo s ochranou zamestnancov pred dôchodkom. Vedenie súhlasilo s tým, že zamestnávateľ bude zamestnancov, ktorí odpracovali na STU 20 a viac rokov a majú najviac 5 rokov pred vznikom nároku na starobný dôchodok, uvoľňovať zo strany organizácie iba v mimoriadnych prípadoch, a to až po predchádzajúcom prerokovaní a súhlase výboru UOO STU.

V oblasti BOZP a PO kolektívna zmluva zdôrazňuje vybrané časti vyplývajúce zo zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorým treba venovať zvýšenú pozornosť. Zároveň bolo dohodnuté, že ak zamestnávateľ v prípade, že nie je schopný zabezpečiť dodržanie prípustných mikroklimatických podmienok na pracovisku (napr. vplyvom extrémnych výkyvov počasia za mimoriadne teplých resp. chladných dní) a zároveň mu to umožňujú prevádzkové podmienky, skráti pracovnú dobu podľa potreby.

Ďalšia zmena v porovnaní s rokom 2011, je zmena pri poskytovaní voľna rodičovi starajúcemu sa o nezaopatrené dieťa do 15 rokov. Bola doplnená podmienka, že ak na STU pracujú obaja rodičia, poskytnú sa voľno len jednému z nich.

Členovia výboru UOO oceňujú korektnosť a ústretovosť pri vyjednávaní Kolektívnej zmluvy a dosiahnuté výsledky považujú za vyhovujúce. Spolu s vedením STU veria, že podpísaná kolektívna zmluva pomôže univerzite, ako aj jej zamestnancom, v ďalšom úspešnom pôsobení na náročnom trhu poskytovateľov vzdelávania a riešiteľov vedecko-výskumných úloh.

ANNA UJHELYIOVÁ

Osobnosť Petržalky

V rámci 15. ročníka multižánrového festivalu Dni Petržalky 16. 6. 2012 si v areáli Závodiska v Starom háji prevzalo z rúk starostu Vladimíra Bajana čestnú plaketu Osobnosť Petržalky 2012 a kyticu orchideí päť výnimočných Petržalčanov, medzi nimi prof. Bohumil Kováč z Fakulty architektúry STU. Ocenenie získal ako odborník, ktorý v záujme odbornej osvetu, ale aj ochrany verejných záujmov, publikuje v Petržalských novinách a svoje odborné služby nezištne poskytuje aj občianskym iniciatívam, ako aj mestskej časti Petržalka pri riešení aktuálnych otázok výstavby. Ako dlhoročný obyvateľ Petržalky bol ocenený aj za celkový prínos v oblasti architektúry a urbanizmu a za prácu so študentmi FA STU, ktorí pre mestskú časť Petržalka vypracovali mnoho zaujímavých štúdií územného rozvoja, ale aj humanizácie tejto mestskej časti.

V. KOVÁR

Záujem o bratislavské mosty

Poľskí kolegovia z Lublinu si od Katedry kovových a drevených konštrukcií zo SvF STU vyžiadali prednášku o histórii a moderných mostoch cez Dunaj v Bratislave. Pre skupinu 33 študentov a dvoch pedagógov vedených dr. Inž. Sławomirom Karašom z Katedry Dróg a Mostów, Wydział Budownictwa i Architektury, Politechnika Lubelska, ju predniesol prof. Ing. Ivan Baláž, PhD. Akcia sa uskutočnila 27. mája 2012. Hostia navrhli spoluprácu v oblasti navrhovania mostov v rámci programu Erasmus LLP.

I. BALÁŽ

Úspešní mladí žiadatelia o granty dostali dekréty

Dňa 15. júna 2012 v Aule D. Ilkoviča na Mýtnej ulici rektor Slovenskej technickej univerzity prof. Robert Redhammer na základe odporúčania hodnotiacej komisie slávnostne odovzdal dekréty 82 úspešným žiadateľom o granty v rámci Programu na podporu mladých výskumných pracovníkov. Mladí výskumníci zo Slovenskej technickej univerzity predložili celkovo 236 žiadostí o grant. Hodnotiaca komisia stála pred neľahkou úlohou vybrať spomedzi žiadostí tie najlepšie. Rektor prof. Redhammer vo svojom slávnostnom príhovore zdôraznil, že Slovenská technická univerzita vyčlenenie finančných prostriedkov na podporu mladých výskumníkov vníma ako výchovný prvok s cieľom naučiť začínajúcich výskumníkov ako pripraviť kvalitný návrh žiadosti o grant a v priebehu jeho riešenia zvládnuť všetky úskalia spojené aj s takými aktivitami, ako je zúčtovanie pridelených finančných prostriedkov a napísanie záverečnej správy o riešení projektu. Slovenská technická univerzita chce aj v budúcnosti takýmto spôsobom podporovať mladých výskumníkov.

STANISLAV BISKUPIČ

Rektor STU prof. Redhammer pri slávnostnom odovzdaní dekrétov úspešným žiadateľom o grant.

Prof. Osherhoff aj pre študentov FEI

Na Slovensko prišiel koncom júna profesor Douglas D. Osheroff, nositeľ Nobelovej ceny za fyziku za rok 1996.

Rektor STU mu 25. 6. 2012 udelil titul doctor honoris causa a nasledujúci deň mal prof. Osheroff zaujímavú prednášku pre študentov a odbornú verejnosť na FEI STU. Veľké poďakovanie patrí pracovníkom SE, a. s. a AMAVETu, ktorí jeho týždennú návštevu na Slovensku vrátane návštevy Mochoviec organizačne zabezpečili. Korene prof. Osheroffa pochádzajú zo Slovenska (mama bola dcérou slovenského evanjelického farára), čo sa určite nedá tvrdiť o mnohých nositeľoch Nobelovej ceny...

Profesor Osheroff je vysoko uznávanou a váženou osobnosťou. Spolu s Davidom Leem a Robertom Richardsonom pracovali na výskume hélia 3 pri teplote -273 stupňov Celzia. Za objav supratekutosti v extrémne ochladenom hélíu získali spoločne Nobelovu cenu za fyziku. Toto významné ocenenie nie je možné získať bez húževnatosti, vytrvalosti a pracovitosti. Určite je to i vďaka kvalitnému vzdelaniu na dobrých univerzitách a pod vedením vynikajúcich profesorov. Jedným z tých, ktorý ako učiteľ ovplyvnil život Douglasa D. Osheroffa bol Richard Feynman, jeden z najlepších amerických fyzikov 20. storočia, ktorý značne rozšíril teóriu kvantovej elektrodynamiky, fyziky supratekutosti tekutého hélia a časticovej fyziky, za čo bol odmenený Nobelovou cenou za fyziku v roku 1965. Tento slávny fyzik, pôsobiaci v Technologickom inštitúte v Kalifornii

– Caltech, sa často stretával s dlhým radom študentov, ktorí sa chceli z jeho predmetu odhlásiť, kvôli jeho náročnosti. Osheroff však ostal, čo dokazuje, že sa k svojmu extrémne inteligentnému profesorovi približoval a neskôr i vyrovnal získaním Nobelovej ceny. S profesorom Feynmanom ho však o niečo neskôr spájala ešte jedna vec a síce, že obaja pracovali ako vedeckí experti na vyšetrovaní katastrof raketoplánov, profesor Feynman raketoplánu Challenger a profesor Osheroff raketoplánu Columbia.

Pre výskum hélia vo veľmi nízkych teplotách sa Douglas D. Osheroff rozhodol na základe iného projektu, pri ktorom pomáhal ešte v poslednom ročníku na Caltechu Donovi McCullumovi a Walterovi Ogierovi. Snažili sa vtedy ochladiť hélium na 0,5 stupňa Kelvina ($-272,65$ °C). Po skončení projektu sa myseľ Douglasa D. Osheroffa zaplavila myšlienkami o divoch sveta nízkych teplôt, ktoré chcel skúmať a objasniť. Stal sa teda fyzikom skúmajúcim látky v extrémnom chlade, čo mu prinieslo slávu a prestížne ocenenie.

V súčasnosti sa však venuje i otázkam globálneho otepľovania a optimálneho využitia jadrovej energie. Svedčí to o jeho mnohotvárnom vedeckom talente a snahe o popularizáciu vedy medzi mladými ľuďmi, čo vykonáva neúnavne po celom svete.

VLADIMÍR SLUGEŇ

Jubileum profesora L. Jurišicu

Dňa 19. mája 2012 sa v plnej tvorivej aktivite dožil významného životného jubilea 70 rokov profesor FEI STU a významný slovenský vedec a pedagóg prof. Ing. Ladislav Jurišica PhD.

Narodil sa 19. 5. 1942 v Melčiciach. Vysokoškolské štúdium absolvoval na Elektrotechnickej fakulte SVŠT. V roku 1965 nastúpil na Elektrotechnickú fakultu SVŠT, kde po skončení vedeckej ašpirantúry bol výskumným a od roku 1978 vedekopedagogickým pracovníkom. V roku 1979 sa habilitoval a v roku 1994 bol vymenovaný za profesora.

Vo vedecko-výskumnej činnosti sa v začiatkoch venoval aplikáciám systémov s polovodičovými meničmi. Výsledky jeho práce tvorili základ pre úspešné riešenie výskumných úloh v oblasti zdrojov pre mikroplazmové zväzacie zariadenia, vyvíjané v VUZ Bratislava. Úspešnosť tejto spolupráce dokumentuje skutočnosť, že na báze týchto výsledkov vznikol celý rad autorských osvedčení a bola predaná licencia do zahraničia. V ďalšom období sa venoval predovšetkým návrhu riadenia mechatronických systémov. V ostatnom čase rieši výskumné úlohy orientované na problematiku mechatronického návrhu mobilných robotických systémov a reprezentácie prostredia pre roboty.

Je autorom a spoluautorom viacerých monografií a knižných publikácií. Kniha Technická kybernetika elektrických pohonov získala Cenu ALFY a kniha Nelineárne a číslicové servosystémy bola ocenená Cenou ALFY a Cenou Literárneho fondu. S kolektívom vytvorili prácu Control and diagnostics of the technological processes in manufacturing process based on application of ICT. Leonardo da Vinci, IcoTel. 2005, ktorá je preložená do niekoľkých európskych jazykov. Skúsenosti z pedagogickej práce uplatnil v rámci medzinárodných projektov

v publikáciách: Vysokoškolská legislatíva štátov EÚ, Českej republiky a Slovenskej republiky.

Bol prodekanom FEI, vedúcim Katedry automatizácie a regulácie a riaditeľom Ústavu riadenia a priemyselnej informatiky FEI STU. Bol podpredsedom Vedeckého kolégia SAV pre matematiku, fyziku a informatiku, predsedom Komisie pre elektrotechniku a informatiku Vedeckej grantovej agentúry MŠ SR a SAV, podpredsedom Rady štátneho programu výskumu a vývoja pre prierezový ŠP Rozvoj progresívnych technológií pre výkonnú ekonomiku. V roku 2007 mu bola Ministerstvom školstva SR za celoživotnú pedagogickú, organizátorskú, publikačnú a vedeckú prácu v oblasti technických vied udelená Veľká medaila svätého Gorazda.

Pri príležitosti jeho životného jubilea mu v ďalších rokoch želáme veľa životného optimizmu, zdravia, tvorivých vedeckých výsledkov a radosti v kruhu svojej rodiny.

MILAN ŽALMAN

Projekt AHELO

Stavebná fakulta sa zapojila do medzinárodného projektu hodnotenia výsledkov vysokoškolského vzdelávania – štúdia uskutočniteľnosti (The Assessment of Higher Education Learning Outcomes – Feasibility Study) – projekt AHELO, organizovaného OECD a podporovaného Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. Cieľom projektu je získať informácie o štruktúre a úrovni vzdelávania vysokoškolských systémov jednotlivých účastníckych štátov, ale najmä vyskúšať nové metódy merania schopností študentov, ktoré by umožnili vzá-

jomné porovnanie univerzít. Projektu sa zúčastňuje niekoľko desiatok fakúlt univerzít členských štátov OECD, napr. z Belgicka, Japonska, Kanady, Austrálie, Ruska, ale aj z Egypta, Mexika, či Venezuely. Na testovaní, ktoré sa uskutočnilo 18. 4. 2012 sa zúčastnilo cca 100 študentov končiaceho ročníka baka-lárskeho štúdia. Ďalšie informácie, týkajúce sa procesu vzdelávania poskytl 40 náhodne vybraných pedagógov.

PETER MAKÝŠ

Je bezpečnosť informačných systémov bezpečná?

Potrebu zvýšenia bezpečnosti informačných systémov v posledných rokoch zdôrazňujeme stále častejšie. Ich zneužívanie sa stupňuje a spôsobuje závažné spoločenské i osobné škody. Neznepokojujú nás len biologické vírusy, ale aj počítačové, kde potenciálnym terčom útokov môže byť každý používateľ internetu. Internet môže byť prostriedkom aj na páchanie hospodárskej kriminality. Nedávno sme boli svedkami zlyhania infosystému daňovej správy Finančného riaditeľstva SR. A práve hosť júnových Rozhovorov s vedou doc. Ing. Ladislav Hudec, CSc., z FIIT STU pracoval v tíme odborníkov na vykonanie auditu v tejto dôležitej inštitúcii.

Doc. Hudec je rešpektovaným odborníkom vo výskume bezpečnosti informačných systémov. Jeho mnohoročné skúsenosti vyúsťujú do konštatovania, že ich absolútna bezpečnosť neexistuje. Iba v teórii. Dôležité je ako s rizikami narábame. Za najefektívnejšiu označuje investíciu do kvalitnej ochrany. V tvorbe nástrojov na zaistenie PC bezpečnosti je Slovensko vo svete na poprednom mieste zásluhou spoločnosti ESET, s. r. o., ktorá vyvinula a po celom svete predáva svoj produkt. Aj pri použití najlepších bezpečnostných mechanizmov a nástrojov zostávajú informačnému systému tzv. zvyškové bezpečnostné riziká. Ide napr. o teroristický útok, či podplateného administrátora a pod.

Podstatné je i kvalitné heslo. L. Hudec odporúča naučiť sa frázu, ktorú nik iný nepozná a použiť prvé písmeno každého slova. Konceptiu statických hesiel považuje za nedostatočnú. Členov Alumni klubu zaujímal i elektronický podpis, obyčajný aj zaručený. Podľa doc. Hudeca má zaručený elektronický podpis právnu silu vlastnoručného podpisu, ale už nie notársky overeného. Digitálny a elektronický podpis sú v podstate rovnaké, rozdiel je iba v požiadavkách na ich bezpečnosť. Elektronický podpis je silnejší nástroj ako reálny podpis, pretože vyjadruje aj obsah dokumentu a nie je možné nim podpísať prázdny dokument.

R. WAGNEROVÁ

Building Vision Consortium

Koncom uplynulého akademického roka prijali a podpísali tri stavebné fakulty významných stredo európskych univerzít pamätný spis Memorandum Brno – Bratislava – Viedeň, proklamujúci partnerstvo a spoluprácu fakúlt so stavebným zameraním.

Memorandum, podpísané 1. 6. 2012 na pôde Stavebnej fakulty STU dekanmi fakúlt: Vysokého učení technického (VUT) v Brne, Slovenskej technickej univerzity (STU) v Bratislave a Vienna University of Technology vo Viedni prof. Ing. Rostislavom Drochytom, CSc., prof. Ing. Alojzom Kopáčikom, PhD., a prof. Dipl.-Ing. Dr. techn. DDr.h.c. Josefom Eberhardsteinerom – vytvára priestor na efektívne využitie vedeckovýskumného a odborného potenciálu popredných odborníkov, rovnako, ako aj najmodernejšieho technického vybavenia svojich členov pri vzdelávaní študentov v doktorandských študijných programoch.

Preambula memoranda deklaruje, že Building vision consortium je otvorené združenie, ku ktorému môžu formou partnerstva pristúpiť i ďalšie univerzity či fakulty. Prvým prezidentom konzorcia sa stal prof. Ing. Rostislav Drochytka, CSc., dekan Fakulty stavební VUT v Brne.

Študenti doktorandského štúdia, ktorí majú záujem zapojiť sa do tohto programu, môžu stráviť vybranú, vopred dohodnutú časť štúdia na jednej z partnerských stavebných

fakúlt konzorcia, pričom štúdium im bude uznané ako štúdium na materskej fakulte.

Akademické tituly budú poskytované v súlade s platnou legislatívou krajiny, spolupracujúca zahraničná vysoká škola a fakulta bude uvedená v dodatku diplomu. Obhajoba dizertačnej práce sa bude konať na materskej fakulte, zástupcovia spolupracujúcich fakúlt konzorcia môžu byť vymenovaní do skúšobných komisií.

Písomné prihlášky môžu podávať študenti doktorandského štúdia najneskôr do ukon-

čenia prvej polovice štandardnej dĺžky doktorandského študijného programu. Adresa na zasielanie prihlášok je: Fakulta stavební VUT v Brně, Oddělení vnitřních a vnějších vztahů, Veveří 331/95, 602 00 Brno, Česká republika. Formulár žiadosti je k dispozícii v elektronickej podobe na internetovej adrese: <http://vision.fce.vutbr.cz>

MÁRIA OSTROCHOVSKÁ
foto: VALÉRIA KOCIANOVÁ

Letiskové vozovky – Airport pavements

Katedra dopravných stavieb SvF STU v spolupráci s CET – Consulting Engineering (ČR) usporiadala 21. a 22. 5. 2012 vo Vysokých Tatrách medzinárodnú konferenciu Letiskové vozovky – Airport pavements. Organizačne ju zabezpečilo Kongres-Studio, s. r. o.

Cieľom konferencie bolo osloviť odborníkov z prostredia správy a manažmentu letísk, leteckých úradov, ako aj projektových ústavov a stavebných firiem. Odborný program, ktorý pripravili garant Ing. Vladimír Chupík, CSc. a prof. Ing. Ivan Gschwendt, DrSc., bol rozdelený do troch blokov. V prvej, všeobecnej časti, bola predložená problematika konštrukcií vozoviek na rôznych častiach pohybových plôch letísk a tiež hodnotenie stavu vozoviek, ako i naliehavý problém o poruchách cementobetónových krytov.

Predmetom prednášok v druhom bloku bolo dimenzovanie konštrukcií vozoviek, ako i prezentovanie rôznych výpočtových programov.

Veľmi zaujímavý a hodnotný bol tretí blok prednášok o metódach výpočtu ACN/PCN a o nových postupoch hodnotenia PCN vozoviek. S týmto súvisia aj diagnostické metódy, zaťažovacie skúšky zariadením HWD a merania georadarom, ktoré prezentovali rôzne spoločnosti.

Veľkým prínosom tejto konferencie bola účasť zahraničných odborníkov a ich prezentácie, najmä vystúpenie Jean-Maurice Balaya

z Francúzska. Na diskusiu a výmenu názorov využili účastníci spoločenský večer v priestoroch hotela Patria. Úspešný priebeh tohto pracovného stretnutia bol pozitívnym podnetom do budúcnosti – opäť zrealizovať konferenciu s týmto, aj keď špeciálnym zameraním.

LUDMILA BARTOŠOVÁ

Draky na Štrkovci

V slnečnú sobotu 19. mája 2012 si vyznávači dračích lodí prišli zmerať sily na Štrkovecké jazero v Bratislave. Preteky dračích lodí o Akademický pohár rektora STU 2012 slávnostne otvoril prorektor Marián Peciar za prítomnosti prorektora Milana Sokola a súťaž podporil svojou prítomnosťou aj dekan SjF Ľubomír Šooš. Ceny odovzdával starosta mestskej časti Ružinov Dušan Pekár. Podujatie sa uskutočnilo pod záštitou rektora STU Roberta Redhammera a starostu D. Pekára.

Preteky prebiehali spoločne s amatérskymi Majstrovstvami SR. Spolu bolo nahlásených

18 posádok, z toho 6 akademických. Nakoniec sa súťaže zúčastnili štyri posádky: FTVŠ, FEI, Sjf, FCHPT. Stavebná fakulta nenastúpila. Pot a drina spolu s brilantnou technikou pádlovania posádok nakoniec z rozjázdu vyčlenilo veľké finále akademického pohára, ktoré prinieslo umiestnenie:

FTVŠ	01. 0:00:47,812
FEI	02. 0:00:49,844
FCHPT	03. 0:00:55,390

Gratulujeme slávou ovenčeným víťazom.

Posádka FCHPT obsadila III. miesto.

JÁN ŽIŠKA

Deň firiem na Strojníckej fakulte STU

Jedným z dôležitých faktorov úspešnosti každej školy je uplatnenie jej absolventov v praxi. STU v Bratislave je jedna z najlepších univerzít na Slovensku aj z hľadiska uplatnenia absolventov. Vyvrcholením aktivít spolupráce s praxou na Strojníckej fakulte STU bolo usporiadanie tzv. Dňa firiem, keď sa tento deň stal možnosťou na stretnutie študentov a pracovníkov fakulty s predstaviteľmi popredných svetových a domácich firiem. Deň sa začal slávnostným odovzdaním daru od spoločnosti Siemens, s. r. o. Jej generálny riaditeľ Vladimír Slezák odovzdal dekanovi Strojníckej fakulty prof. Ľ. Šoošovi spolu 98 licencií softvérového systému PLM Tecnomatix (digitálny podnik a výroba), Teamcenter (riadenie projektov a správa dát) a NX (CAD nástroj na konštruovanie) v celkovej hodnote 1,3 milióna eur. Na slávnostnom odovzdaní sa zúčastnili významní hostia, medzi inými Ing. Štefan Chudoba, PhD., štátny tajomník MŠVVaŠ SR a prof. Robert Redhammer, rektor STU. O možnostiach softvéru hovorila Ing. I. Verešová zo Siemens, s. r. o., a riaditeľ Ing. M. Morháč zo SOVA Digital a. s.

Odovzdaním daru sa začala akcia zameraná na ponuku zamestnaní s názvom JobFórum. Vo vestibule fakulty boli stánky so zástupcami firiem Volkswagen Slovakia, a. s., IMI Norgren, Konštrukta – Industry, a. s., Mator Group, Papcel, a. s., Litovel, PSJ Hydrotranzit, a. s., SES Tlmače, a. s., Tatravagónka, a. s. Ich krátke prezentácie sa konali v jednej z vynovených posluchárni. Kto sa chcel stretnúť s ďalšími predstaviteľmi z praxe, mohol tak urobiť na verejnom zasadnutí Hospodárskej rady Sjf STU. Medzi zúčastnenými bola Mgr. I. Pavelková, riaditeľka komunikácie z PSA Peugeot Citroën, Ing. Ľ. Lopatka, gen. riaditeľ Sociálnej poisťovne, Ing. G. Petöcz z VUJE, a. s., Ing. P. Klamo, riaditeľ VUZ PI a ďalší. Hlavnou témou bolo podávanie spoločných výskumných projektov.

Na poľudnie navštívili fakultu ďalší významní hostia. Predseda predstavenstva Volkswagen Slovakia, a. s. Albrecht Reimold, člen predstavenstva Wilfried von Rath, ktorí po krátkom uvítaní a následnom príhovore otvorili ďalšiu časť laboratória v ťažkom pavilóne. Na otvorenie prišiel Ing. M. Cagala, prezident ZSP SR, Ing. J. Holeček, prezident ZAPR SR a ďalší významní hostia. Na záver akcie sa uskutočnila diskusia s novinármi.

Hlavným mottom celej akcie bolo prepojenie výučby s požiadavkami priemyslu a pomoc absolventom uplatniť sa v praxi. Autor príspevku aj týmto spôsobom ďakuje spolupracovníkom a študentom zo Študentského cechu strojárů za pomoc pri realizovaní akcie.

MARIAN KRÁLIK

Generálny riaditeľ V. Slezák symbolicky odovzdal dar pre Strojnícku fakultu dekanovi prof. Šoošovi.

Dekan Šooš privítal predsedu predstavenstva A. Reimolda Volkswagen Slovakia, a. s., a požiadal ho o príhovor.

Vo vestibule fakulty sa mohli študenti opýtať na možnosti zamestnania.

Progresívne materiály na báze uhlíka na FEI STU

Dňa 26. apríla sme na FEI STU privítali špičkových odborníkov zo Strednej Európy v oblasti progresívnych materiálov na báze uhlíka pre elektroniku a tribológiu.

V posledných dvadsiatich rokoch sa rad vedcov sústredil na nové, perspektívne spôsoby prípravy a využitia „vhodne usporiadaných“ atómov uhlíka mikrometrových až sub-nanometrových rozmerov. Práve takýmto štruktúram sa zameraním na špeciálne nano/mikroštruktúry, známe ako grafén, uhlíkové nanorúrky a diamantové a „diamantu podobné“ tenké vrstvy bol venovaný seminár s názvom „Progresívne uhlíkové materiály pre elektroniku a tribológiu“.

Seminár sa uskutočnil na FEI STU 26. apríla 2012 v rámci projektu „Innovmat“ (www.innovmat.eu), podporovaného Európskym fondom regionálneho rozvoja. Projekt je určený predovšetkým na podporu rozvoja spolupráce v cezhraničnom regióne Slovensko – Rakúsko. Hlavným cieľom projektu je napomôcť spolupráci inštitúcií a posilniť výskum najnovších technológií a materiálov vo vede a výskume na univerzitách a vo výskumných inštitúciách a následne podporiť využitie výsledkov vedeckého bádania a výskumu v priemyselnej praxi, osobitne v malých a stredných podnikoch, kde získané výsledky môžu nájsť praktické, pre firmy perspektívne a ziskové uplatnenie.

Seminár otvoril rektor STU, prof. Ing. Robert Redhammer, PhD., ktorý v uvedenej oblasti vedecky pracuje. V úvodnom príhovore stručne zdôraznil význam spolupráce vedecko-výskumných inštitúcií, ale aj potrebu transferu poznatkov do praxe. V mene dekana FEI STU privítal účastníkov prodekan doc. Ing. Milan Žiška, PhD.

Organizátori seminára, Know-how centrum Rektorátu STU v spolupráci s Ústavom elektroniky a fotoniky FEI STU, boli v konečnom dôsledku prekvapení veľkým záujmom prednášate-

lov aj účastníkov z regiónu. Trinásť prednášok (2 z Rakúska, 6 z Českej republiky a 5 zo Slovenska) si vypočulo celkovo 58 účastníkov, z toho 3 z Rakúska, 10 z ČR a 45 z 3 univerzít, SAV a 4 ďalších organizácií zo Slovenska. Prezentácie pokrývali celú škálu tenkých uhlíkových štruktúr, pričom doobedňajšia časť bola venovaná sub-nanometrovým až nanometrovým štruktúram, grafénu a uhlíkovým nanorúrkam, po ktorej sa pozornosť sústredila na diamantové a „diamantu podobné“, jednotky až stovky mikrometrov hrubé tenké vrstvy. Technológie prípravy, teórie princípu činnosti, vlastnosti a metódy merania a analýzy tvorili hlavný obsah prednášok. Aplikácie, či už súčasné, ale najmä perspektívne, a to ako v oblasti elektroniky, tak aj tribológie, medicíny atď., boli tiež naznačené.

Grafén, hexagonálne usporiadaná monoatómárna vrstva uhlíka, má výnimočné fyzikálne a chemické vlastnosti. V nedávnej minulosti boli realizované a experimentálne verifikované tranzistory a náznaky integrovaných obvodov, ako aj senzory, fotonické elementy atď., ktoré určujú perspektívne smery v oblasti elektroniky. Uhlíkové nanorúrky sú, zjednodušene povedané, „zrolované“ vrstvy grafénu, rúrky hrúbky niekoľko nanometrov a dĺžky rádovo mikrometre. Ich významné vlastnosti vedú nielen k využitiu v elektronike, ale už aj v sériovej výrobe nachádzajú uplatnenie, či už v široko využívaných uhlíkových vláknach, ale aj v textilíách (nepremokavosť, nepriestrelnosť, a pod.), či ako prídavok do cementu. Diamantové tenké vrstvy majú tiež pre svoje vlastnosti perspektívu v oblasti elektroniky, ale spolu s diamantu podobnými vrstvami pre svoju tvrdosť a odolnosť proti oteru ako pokrytie rezných nástrojov, či náhradných, napríklad bedrových kĺbov. Rad týchto aplikácií si vyžaduje ďalší výskum, pričom možno tiež očakávať nové, perspektívne aplikácie.

Najmä v priebehu prestávok účastníci kontaktovali prednášateľov a okrem získania doplnkových informácií spolu diskutovali aj o možnostiach budúcej spolupráce.

Po ukončení seminára účastníci navštívili pracovisko firmy Danubia Nanotech a následne pracoviská, zabezpečované v spolupráci Ústavu elektroniky a fotoniky FEI STU a Medzinárodného laserového centra, ktoré sú budované vďaka podpore Centier excelentnosti NanoNet 2 a Smart II.

Tento článok vznikol vďaka podpore v rámci OP Výskum a vývoj pre dopytovo-orientované projekty: Centrum excelentnosti pre návrh, prípravu a diagnostiku nanoštruktúr pre elektroniku a fotoniku 2 (Nanonet 2), ITMS 26240120018 a Podpora dobudovania centra excelentnosti pre smart technológie systémy a služby II (Smart II), ITMS 26240120029, spolufinancované zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

innovmat

**BEDŘICH WEBER, MÁRIA BÚCIOVÁ,
MARIAN VESELÝ, MIROSLAV MIHALIK,
DANIEL DONOVAL**

Energetika 2012

V dňoch 15.–17. mája 2012 sa vo Vysokých Tatrách v príjemnom prostredí hotela Hutník v Tatranských Matliaroch uskutočnil 3. ročník medzinárodného vedeckého podujatia Energetika 2012 pod záštitou Ministerstva hospodárstva SR. Podujatie zastrešovalo tri medzinárodné vedecké konferencie Energetika - Ekológia – Ekonomika 2012, Riadenie v energetike 2012 a Obnoviteľné zdroje energie 2012. Usporiadateľom tohto tretieho ročníka bola Slovenská technická univerzita v Bratislave v spolupráci s Národným centrom pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie, Slovenským výborom Svetovej energetickej rady a VÚJE, a. s.

Hlavným cieľom podujatia bolo nadviazanie a prehĺbenie spolupráce, ako aj výmena informácií a skúseností medzi odborníkmi na energetiku z pra-

xe, univerzít a výskumných pracovísk zo Slovenska i zo zahraničia. Akcia, ktorej sa zúčastnilo viac ako 250 popredných slovenských, ale aj zahraničných odborníkov, mala formou prednášok, prezentácií a diskusie prispieť k ďalšiemu rozvoju v oblasti prevádzky a riadenia energetických systémov, obnoviteľných zdrojov, ekológie a ekonomiky energetiky. Okrem osobností z akademickej obce sa zúčastnili aj zástupcovia výrobcov elektrickej energie, prevádzkovateľov prenosovej a distribučných sústav, regulačného úradu URSO, obchodníkov s elektrinou, významných energetických spoločností z oblastí riadiacej a meracej techniky, zástupcovia plynárenského priemyslu, ako aj ministerstva hospodárstva.

MIRIAM SZABOVÁ

Chemický jarmok – chémia naživo

Zaujímavé chemické reakcie pritiahli pozornosť študentov.

Dňa 22. 5. 2012 sa na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie uskutočnil tretí ročník Dňa otvorených dverí na FCHPT (DOD 2012). Podujatie sa konalo pod záštitou vedenia fakulty a bolo tiež podporené projektom APVV LPP-0230-09.

Program akcie bol tematicky rozdelený na tri časti. Úvod bol venovaný predstaveniu možností vysokoškolského štúdia na FCHPT. Uvítania sa zhostil dekan FCHPT prof. Ing. J. Šajbidor, DrSc., postupne v troch prednáškových miestnostiach s približne 260 pozvanými stredoškólkami. Moderátori podujatia doc. Jelemenský, prof. Híveš a doc. Dvoranová mohli aj tento rok predstaviť FCHPT ako najlepšiu technickú fakultu na Slovensku nielen vo vede, ale i vo vzdelávaní (podľa hodnotenia nezávislej Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry – ARRA). Ako deklarujú internetové stránky Ministerstva školstva SR, FCHPT nemá nezamestnaných absolventov. Naši chemickí inžinieri sú veľmi žiadaní na trhu práce na Slovensku, aj v Európe.

Po krátkej prestávke a presune študentov do prednáškových miestností prebehli štyridsaťminútové tematické prednášky s pútavými videoprezentáciami na témy: Tukey naše každodenné (doc. Sekretár), Vône, feromóny a sex (doc. Szolcsányi), Priemyselné katastrofy – simulácie, prevencia a minimalizácia následkov (doc. Jelemenský), Moderná fyzika a chémia v medicíne (doc. Holá). V tejto časti sa prezentovali účastníkom DOD 2012 top témy súčasného výskumu na FCHPT formou zrozumiteľnou pre stredoškolského študenta. Témy určite zaujali, pretože prednášajúci boli zaspaní množstvom otázok. Prednášky tak

skončili až o pätnásť minút neskôr, než sa plánovalo.

Na krátku prestávku už neostával čas. Chemický jarmok – chémia naživo sa začali. Ako dokumentujú fotografie, rekordných 40 stánkov zaplnilo priestory pred aulami. Zamestnanci a najmä viac ako 50 doktorandov pripravilo pre návštevníkov širokú paletu rôznych „produktov“ chémie. Spočiatku nemeslí stredoškólaci rozpačito premýšľali, kam ísť skôr. Naši stánkari však neváhali a ako správni predávajúci začali ponúkať svoj tovar. Po malej chvíľke sa všetci nechali vtiahnuť a aktívne zapojiť do diania.

A veru, bolo čo pozerať. „Chémia“ sa dala skúsiť, ohmetať, aj ovoňať. Zameranie stánkov bolo skutočne rozmanité. Spomeňme napríklad: Chémia zachraňuje historické dokumenty; Fenton v akcii; Vône orientu; Faraónov had; Ekologická batéria; Rádioaktívita okolo nás a v nás; Antioxidanty vs. voľné radikály; Varenie v chemickej kuchyni; Hry s fyzikou; Meníme meď na zlato. Pri stánkoch s mikroskopmi mohol záujemca nahliadnúť do podivného sveta baktérií. V stánku číslo 34 sa každý laik dozvedel a na vlastných chuťových bunkách tiež otestoval, ako prebieha senzorické hodnotenie v praxi. Od potravinárskej chémie bolo len na krok k stánkom s ekologickými palivami budúcnosti. S poslednými vedeckými úspechmi sa pochválila aj pracovná skupina z oddelenia fyzikálnej chémie, ktorej výskum v tejto oblasti finančne podporuje vláda rakúskej spolkovej krajiny Burgenland (TOB). Kolegovia z oddelenia automatizácie a informatiky pripravili netradičný stánok, kde si stredoškólaci mohli otestovať svoju zručnosť v ovládaní robotov.

Traja najlepší operátori boli v tejto súťaži aj ocenení. Samozrejme, ani ostatné stánky nezívali prázdnotou. Jednoducho, chémia je skutočne zážitková veda. Naším primárnym cieľom však bolo, aby si študenti z chemického jarmoku odniesli aj nejaké vedomosti. Ako sa hovorí – škola hrou. Preto sme zorganizovali dobrovoľnú vedomostnú súťaž z toho, čo jarmok ponúkal. A otázky neboli vôbec triviálne. Spomeňme napríklad: Ktoré prírodné vlákno patrí k najpevnejším?; Aká bio-zložka sa pridáva bežne v Európe do motorovej nafty?; Na akom princípe fungujú všetky elektrické batérie? Súťaž sme na záver akcie vyhodnotili. Zo 149 odovzdaných lístkov bolo zaradených do žrebovania 95 lístkov s dostatočným počtom správnych odpovedí (min. 12 zakrúžkovaných správnych odpovedí). Na záver DOD 2012 sme vylosovali 40 odmenených, pričom prvé miesto získala študentka z Gymnázia M. R. Štefánika v Nových Zámkoch.

Študenti degustovali a hodnotili nielen potraviny, ale i nápoje.

S potešením konštatujeme, že tretí ročník DOD a Chemický jarmok 2012 dopadli vynikajúco. Zúčastnili sa ho dokonca i rodičia stredoškólakov, ktorí sa prišli osobne presvedčiť o správnosti voľby vysokej školy a fakulty pre svoju dcéru alebo syna. Škoda len, že naša univerzitná digitálna televízia STU MC2 neakceptovala naše pozvanie na túto akciu a neprispela k jej zdokumentovaniu a propagácii najlepšej technickej fakulty na Slovensku. Fotografie z podujatia máme vďaka našim šikovným fotografom. Pozitívny ohlas zo strany zúčastnených študentov, ale aj stredoškolských pedagógov nás uistil, že musíme v tejto tradícii pokračovať. Veď výskum v oblasti chémie a potravinárstva dokážu najlepšie propagovať iba tí, čo ho naozaj aj robia. Dovidenia o rok.

VLADIMÍR LUKEŠ, JÁN HÍVEŠ
Foto: HERGOVITS, MANČUŠKOVÁ

Expedícia Panelstory

Počas jubilejného ročníka Dní architektúry 2012 zaujalo podujatie Expedícia Panelstory alebo Na bicykli abstraktnou krajinou bratislavských sídlísk, ktoré predstavilo hromadnú bytovú výstavbu Bratislavy – jeden z najambicióznejších, ale súčasne aj najproblematickejších, projektov modernizmu.

Bratislavské sídliská sa ťažko zbavujú nálepky doby, v ktorej vznikli a často sú, napriek pozitívam, ktoré sa s nimi viažu, z architektonickej stránky zaznávané – nielen laikmi, ale aj architektmi samotnými. V tomto smere bolo priekopníckym činom vydanie publikácie Bratislava – Atlas sídlisk (Bratislava: Slovart, 2011). Traja z autorov knihy: vedúca oddelenia architektúry na Ústave stavebníctva a architektúry SAV – teoretička Henrieta Moravčíková, architektka Mária Topolčanská a historik umenia Peter Szalay boli aj jednými z organizátorov a cyklosprievodcov tohtoročných Dní architektúry. Expedícia Panelstory priťahla veľa nadšencov – dokonca netradičný počet nearchitektov, aj vďaka bicyklom a spoluprácou so združením Cyklokoalícia.

Boli to práve účastníci z nearchitektonického prostredia, ktorí prejavili neobyčajne živý záujem o architektúru hromadnej výstavby, ktorá bola pred 20 rokmi domovom takmer 80% obyvateľov mesta a o jej tvorcov, hostí podujatia: architektov Ilju Skočeka, Ľubomíra Titla, Štefániu Krumlovú, Martu Kropilákovú, stavebného inžiniera Františka Šmidoviča, ale aj sochára Juraja Hovorku, či českého teoretika architektúry pôsobiaceho vo Viedni Jana Tábora. Jan Tábora spolu s architektom Skočekom a architektkou Martou Kropilákovou boli hosťami slávnostného otvorenia, konajúceho sa v rozostavanom depe metra, v Petržalke, ktoré moderovala Henrieta Moravčíková a Peter Szalay. Po úvodných slovách sa premietalo niekoľko archívnych filmov viažucich sa na výstavbu Petržalky, a zároveň mohli účastníci nazrieť do útrobov depa, pokiaľ im odvaha dovolila.

Druhý deň Dní architektúry, sobota 2. 6. – bol celodenným cyklomaratónom, kde sa účastníci zúčastnili až 3 exkurzií, vyzbrojení mapou graficky stvárnenou dizajnérom Matúšom Lelovským v štýle publikácie Bratislava – Atlas sídlisk a tiež reflexnou páskou, ako suvenírom podujatia. Prvá expedícia začala v Karlovej Vsi, s úvodnými slovami architektky Štefánie Krumlovej, ktorá priblížila dobu, keď architektov obmedzovala typizácia a záviselo na nich, ako a kde sa im podarilo z medzí rigorózneho plánovania vymaniť. Ďalej nasledovali Dlhé diely a vyústenie v nepostavenom

sídlisku Podhradie, o ktorom porozprávali architekti Ilja Skoček a Ľubomír Titl. Poobede nasledovala expedícia z Miletičovej a jej výstavby v duchu sorely, cez Ružinov, kde sa znovu prihovorili architekti Skoček a Titl až po „utópiu“ Medzijarkov. Neďaleko Pentagonu cyklo-pelotón zaparkoval na zelenom priestranstve pod sochou UFO od sochára Juraja Hovorku a architekta Štefana Svetka, kde sa prvý z autorov rozozprával o vzniku diela a ideách, ktoré ich ovplyvnili. Odtiaľ sa zúčastnení premiestnili k jedinečnému, žiaľ, značne prestavanému obchodnému domu Slimák od architekta Ivana Matušika, kde začala posledná expedícia, pokračujúca sídliskom Hostinského a februárkou a rozprávaním inžiniera Šmidoviča.

Dni architektúry 2012 boli exotické práve „všednosťou“ zvolenej témy panelovej výstavby, ktorá je veľakrát stavaná do protikladu k skutočnej architektúre. Územie Bratislavy, na ktorom sa uplatnilo nielen veľké množstvo panelových domov, ale aj ich rôznych typov, stavaných podľa rozličných urbanistických koncepcií, je úžasným teritóriom, kde je na jednom mieste možnosť zažiť všetku rôznorodosť, ktorú táto etapa výstavby priniesla. Ťažko si predstaviť autentickjšie zažitie plnosti tohto spektra, ako z kolies bicykla, ktorý dovoľuje vnímať obe miery – architektúru aj urbanizmus, navyše doplnený o slová samotných tvorcov.

NINA BARTOŠOVÁ
foto: NINA BARTOŠOVÁ

Prvenstvo pre Michala Ganobjaka

Výstava Mosbuild a portál Archi-Europe vypísali v roku 2011 veľkú medzinárodnú súťaž MADA award (MosBuild Architecture and Design awards) pre mladých architektov a študentov architektúry.

Zadané boli témy: Riešenie pre osoby so zdravotným postihnutím alebo osoby so zníženou schopnosťou pohybu a Trvalo udržateľné a energeticky úspornejšie riešenie v nových budovách, rovnako ako aj odvážne projekty rekonštrukcie. V každej z nich udeľovali ocenenie za študentský projekt a aj realizáciu. Medzinárodná porota v zložení profesora – Pavla Kazantzev (Rusko) a architektov z praxe – Conix architects (Antverpy/Brusel), LAN architecture (Paríž), Speech (Moskva) vyberala zo 125 odovzdaných návrhov z 32 krajín sveta a vybrala štyroch víťazov. Jedným z víťazov sa stal doktorand FA STU Ing. arch. Michal Ganobjak za Projekt revitalizácie bývalej baníckej osady Piesky pri Španej Doline a získal prvé miesto za bezbariérové riešenie za študentský projekt, ktorý navrhol ako diplomovku.

IRENA DOROTJAKOVÁ

Ocenený návrh Špania Dolina – Piesky.

International Doctoral Seminar 2012

V dňoch 20. – 22. mája 2012 sa v priestoroch Smolenického zámku konal 7. ročník medzinárodnej konferencie s názvom International Doctoral Seminar 2012 (IDS 2012), organizovaný Materiálovotechnologickou fakultou Slovenskej technickej univerzity v Bratislave so sídlom v Trnave. Seminár bol určený študentom doktorandského štúdia, ktorí mali možnosť prezentovať výsledky svojich vedeckých prác z oblasti strojárskych technológií; materiálového inžinierstva; aplikovanej informatiky a automatizácie v priemysle; priemyselného inžinierstva, manažmentu a kvality; environmentálneho a bezpečnostného inžinierstva a humanitných vied.

Registrovaných bolo celkovo 75 študentov doktorandského štúdia, z toho 25 zo zahraničia. Privítali sme tiež 17 zahraničných školiteľov doktorandov a hostí z univerzít a výskumných ústavov z Nemecka, Rakúska, Chorvátska, Českej republiky a Poľska.

Na IDS boli registrovaní hostia a supervízori – prof. Dr. phil. Habil. Niethammer (TU Dresden), prof. Dr. Dr.h.c. Peter Joehnk (HZDR Dresden-Rossendorf, Nemecko), Dr.h.c. Dipl.-Finw. Rolf Pfrengle (IFW Dresden), prof. Dr.-Ing. habil. Peter Husár (University of Technology Ilmenau, Nemecko), prof. Dr. Kolitsch Andreas (HZDR Dresden-Rossendorf, Nemecko), prof. Dr. Jürgen Eckert (IFW Dresden, Nemecko), dr. hab. inž. Roman Stryjski (prof. Univerzita Zelená Hora, Poľsko), prof. Ing. Zajac CSc. (TU Prešov) a ďalší.

Podujatie otvorili príhovory dekana MTF STU prof. Dr. Ing. Olivera Moravčíka a prof. Dr. phil. Habil. Manuely Niethammera z Technickej univerzity Drážďany. Tento ročník bol výnimočný pripomenutím si 50. výročia prvej medzinárodnej študentskej konferencie zvárania, ktorá sa konala v roku 1962 v Smolenickom zámku pod názvom International Students Colloquium of the Welding. Prof. Ing. Milan Turňa, PhD., vystúpil s plenárnou prednáškou k uvedenej téme s názvom „The 50-th anniversary of the first in the world International Student Colloquium of Welding 1962 - 2012». Program konferencie pokračoval rokovaním študentov v jednotlivých odborných sekciách v anglickom jazyku. Rokovania v sekciách viedli predsedajúci (chairmani) – profesori

a docenti z uvedených oblastí, ktorí usmerňovali odborné rokovania v sekciách. Ako chairmani riadili sekcie: prof. Ing. Ulrich, PhD., prof. Ing. Janovec, DrSc., prof. Ing. Marônek, CSc., prof. Dr. Phil. Habil. Niethammer, doc. Ing. Čambál, CSc., doc. Ing. Soldán, PhD., doc. Ing. Kusý, PhD., doc. Mgr.Vráběl, PhD., doc. Ing. Cagáňová, PhD., Dr.h.c.Dipl.-Finw. Rolf Pfrengle a doc. Ing. Tanuška, PhD.

Participantí – doktorandi, získali účasťou na IDS 2012 cenné skúsenosti nielen z prípravy prezentácií, ale v mnohých prípadoch i prvé skúsenosti s verejným vystúpením a prezentovaním výsledkov svojej vedeckej práce v anglickom jazyku. Zároveň mohli nadviazať odborné i priateľské kontakty s kolegami z iných univerzít a mali možnosť porovnať výsledky svojich prác s kolegami zo zahraničia. Na podporu rokovania bola zriadená i posterová sekcia, ktorá podnietila ďalšie odborné diskusie mimo sekcií. Okrem odbornej časti mal medzinárodný seminár i spoločenskú časť. Domáci i zahraniční účastníci podujatia ho hodnotili pozitívne a mnohí prisľúbili účasť aj v ďalšom ročníku podujatia, v máji 2013.

JANA ŠTEFÁNKOVÁ
DAŠA ZIFČÁKOVÁ

Vitajte vo virtuálnej prehliadke MTF STU

Prezentačný priestor Materiálovotechnologickej fakulty so sídlom v Trnave sme nedávno rozšírili o virtuálne prehliadky. Cieľom tejto prezentácie je umožniť širokej verejnosti a každému, kto ma prístup na internet navštíviť vybrané miesto, alebo pohľad na priestory MTF STU a získať tak predstavu o príťažlivosti fakulty interaktívnou formou. Do internetového prehliadača jednoducho zadajte adresu <http://stu-mtf.pano3d.eu> a je už len na vás, na ktoré miesto u nás zavítate. Príťažlivá panoramatická prehliadka je k dispozícii i v anglickej verzii. Získanie dokonalého prehľadu o tom, aké priestory čakajú na nových študentov poskytnú nielen im, ale i uchádzačom ďalšie virtuálne návštevy, ktoré nájdete na www.mtf.stuba.sk v sekcii Informácie pre uchádzačov „Virtuálna návšteva“. Vitajte vo virtuálnom priestore MTF STU.

KVETOSLAVA REŠETOVÁ

Byť úspešní nás baví

Tento rok sa tím študentov z FIIT umiestnil na treťom mieste v stredo európskom kole medzinárodnej inžinierskej súťaže European BEST Engineering Competition (EBEC) v rakúskom Grazi. Tím tvorili Tomáš Boleček, Ivan Klobušický, Andrej Sedláček a Daniel Ščepka. V tomto článku vám v krátkosti priblížim, ako to celé prebiehalo.

LEC Bratislava

Naša púť v medzinárodnej inžinierskej súťaži sa začala práve tu. V jeden nudný pondelok sme s Tomášom sedeli na študijnom oddelení, pracujúc na niektorom z mnohých zaujímavých zadaní, keď navrhol, či sa neprihlásime na Local Engineering Competition (téma Case Study) konajúcu sa na druhý deň. A prečo nie, keď nič iné, aspoň sa zabavíme. Násť ešte dvoch chalanov... Hodinu pred uzávierkou sa nám podarilo prihlásiť.

V utorok ráno sme už sedeli v priestoroch chemickej fakulty, dostali sme zadanie: Slnčné erupcie a ich potenciálne nebezpečenstvo pre Zem a 5 hodín času. Mali sme vymyslieť spôsob, ako čo najefektívnejšie uchrániť techniku a ľudí pred takouto katastrofou. Toto sa nám aj podarilo, vymysleli sme globálny plán, ktorý efektívne minimalizoval škody pri erupciách, a najmä, bol reálne uskutočniteľný vzhľadom na dátum erupcií v roku 2013.

Už počas prvých prezentácií sme si s chalanmi povedali, že sme pravdepodobne zle pochopili zadanie súťaže. Väčšina tímov, totiž, úlohu riešila z vysoko technického pohľadu a sústredili sa napríklad na fyzické zabezpečenie elektrických transformátorov. Niektorí dokonca vykonávali výpočty na úrovni samotných fotónov (čo teda na nás bolo už priveľa). Naše „biznis“ riešenie bolo skôr ladené ako globálna metodika pre riešenie takejto krízovej situácie a neobsahovalo konkrétne implementačné detaily. Prezentovali sme v anglickom jazyku. Nakoniec však odborná porota za víťazov vyhlásila náš tím, a tak sme sa dostali na EBEC do Grazu.

24-hodinovka

Cesta do Grazu rakúskou železnicou bola pokojná a príjemná. Práve Slovensko hralo štvrtfinále hokejových majstrovstiev sveta proti Kanade. Vďaka dostupnému WiFi pripojeniu sme si na mobile pustili stream Slovenského rozhlasu a fandili sme našim, čo určite pobavilo i spolucestujúcich.

Škola, kde bola i samotná súťaž, je obklopená prírodou a nachádza sa na okraji Grazu. Okolo celého areálu sú nasadené rôzne druhy hrozna, ktoré slúžia ako vedecký experiment (ku kto-

rému očividne patril aj bazén), a preto sme sa veľmi v okolí školy nemohli pohybovať. Vnútri vyzerala ako lepšia slovenská stredná škola. Čo nás prekvapilo, bolo ubytovanie. Od súťaže takéhoto formátu sme čakali hotel či hostel. Aké bolo prekvapenie, keď nás zaviedli do veľkej telocvične s porozkladnými matracmi. Ale zvládli sme to.

Samotná súťaž začala večer predstavením témy a udelením pokynov. Usadili nás do väčšej triedy. Každý tím mal svoj stôl, kde mohol mať dva počítače napojené na internet. Na riešenie sme mali presne 24 hodín. Takýto koncept sa nám celkom páčil, lebo do súťaže pridával akýsi element taktiky. Tímy si mohli zvoliť, či pôjdu nonstop, alebo si na pár hodín oddýchnu (my sme si výdatne pospali), čo im umožní pracovať kreatívnejšie. Po uplynutí 24 hodín bolo nutné odovzdať päťstranový dokument s opisom nášho riešenia a tiež prezentáciu riešenia v trvaní 10 minút.

Témou tohtoročnej prípadovej štúdie bolo vylepšenie vyučovacieho procesu na stredných a vysokých školách. Mali sme k dispozícii akékoľvek moderné technické vybavenie, ktorým sme mohli vybaviť triedy a žiakov, aby sme zlepšili interakciu študentov a učiteľov.

Naše riešenie

Naše riešenie stálo na vytvorení ekosystému študent – univerzita – firmy. Aplikácia bola navrhnutá ako globálne riešenie, ktoré by zmenilo terajší systém výučby na stredných a vysokých školách. Každý študent by mal v systéme vlastný profil so všetkými známkami, študijnými záznamami, prácami a podobne. To zjednodušovalo prihlásenie sa na inú školu, a to jedným kliknutím v profile danej školy (celosvetovo). Aj školy by mali vlastné profily s aktuálnymi študijnými materiálmi a podobne.

Zmenili sme interakciu študentov a učiteľov na stredných školách, kde každý z nich dostal tablet, čo umožňuje učiteľom interaktívne vysvetľovať učivo aj vo forme predpripravených cvičení. Taktiež sme zaviedli novú formu tvorby prednášok. Samotné prednášky sme zrušili a namiesto nich sme pomocou softvéru vytvorili kompletné materiály vo forme videí s nahovoreným hlasom a poznámkami profesora. Pre uľahčenie sú jednotlivé prednášky zložené z modulov (jedna téma, príklad), ktoré sú jednoduchšie na vytváranie a profesor ich zostaví spojením požadovaných modulov. Takto je možné kedykoľvek aktualizovať obsah bez nutnosti úpravy celej prednášky.

Uzatvorením celého ekosystému sú firmy, ktoré napríklad môžu vytvárať vlastné moduly

použiteľné v prednáškach. Okrem toho môžu pre študentov ponúkať témy na projekty z praxe. Takto sa nám podarilo vytvoriť komplexný výučbový systém, ktorý umožní zefektívniť vzdelávací proces a vychovať zo študentov kvalitných zamestnancov.

Prezentácie a vyhodnotenie

Na ďalší deň sme sa všetci presunuli na pôdu Technickej univerzity Graz, aby sme pred odbornou porotou prezentovali výsledky našej práce, na čo mal každý tím presne 10 min, ani o sekundu viac. Prezentácie boli väčšinou podobné a asi polovica z desiatich tímov mala podobné riešenia, ktoré pracovali s interakciou študent - učiteľ na báze systémov, ako je Moodle. Po odprezentovaní vízie nášho tímu mala na nás porota iba dve otázky, ktoré sme pohotovo zodpovedali.

Čakanie na výsledky sme si, plní očakávania, krátili občerstvením a sledovaním zápasu Čechov s Fínmi. Nastal čas vyhlásenia výsledkov. Nebudem skrývať veľké sklamanie, keď nás vyhlásili na treťom mieste. Mysleli sme si, že máme naozaj najoriginálnejšie riešenie, keďže žiaden iný tím nemal do procesu výučby zakomponované aj firmy.

Po ceremónii išla veľká časť súťažiacich na prechádzku po meste, ale my sme sa rozhodli pre combo: spánok + hokej.

Sledovanie semifinálového zápasu Slovensko – Česko malo strhujúcu atmosféru. Spolu s nami ho sledovali i štyri české tímy, a tak bolo postarané o zábavu. Miestnosť bola rozdelená na dva tábory fanúšikov a počas celého zápasu nescemo chýbať vzájomné podpichovanie a humor na účet hokejistov (najmä českých, ktorí neustále padali). Po našom víťazstve sme si však podali ruky a pokiaľ sme spievali našu hymnu, porazení v mieri odišli.

International party

Posledný večer patril medzinárodnej party. Bolo to veľmi zaujímavé, pretože každá krajina priniesla na ochutnávku svoje tradičné jedlá i alkohol. Aj keď sa naše krajiny nachádzajú blízko seba, tradície a ľudové potraviny sú všade iné. Za Slovensko sme priniesli napríklad horalky, vodku a domácu slivovicu (zožala veľký úspech). Špeciálnu príchut' celej party dodal aj fakt, že bola v priestoroch miestneho kostola. Nasledoval už len krátky odpočinok a ráno naspäť do Bratislavy.

Síce sme nevyhrali a celosvetové finále v Záhrebe nás minulo, ale bola to pre každého z nás zaujímavá skúsenosť a veľká zábava.

ANDREJ SEDLÁČEK, ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Jubileum STU v obrazoch

Velvyslanec USA T. Sedgwick a prof. D. D. Osheroff s manželkou na prijatí u rektora R. Redhammera.

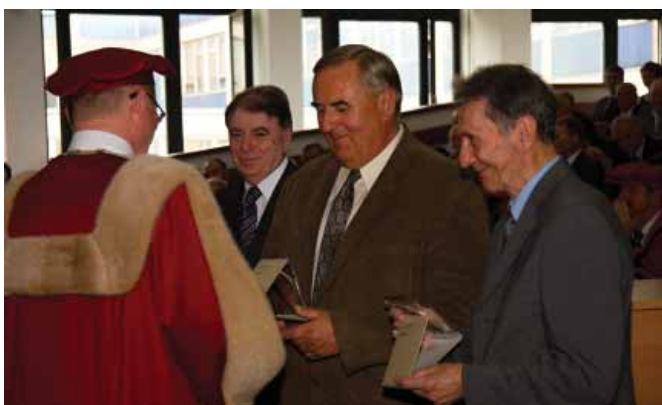
Príhovor rektora STU Roberta Redhammera.

Prof. Douglas Dean Osheroff – doctor honoris causa.

Prof. Jürgen Eckert – doctor honoris causa.

Ocenenie bývalých rektorov STU.

Primátorka Banskej Štiavnice N. Babiaková sa poďakovala za ocenenie a opäť pripomenula, že univerzitné technické vzdelávanie na Slovensku začalo v Banskej Štiavnici založením Banskej akadémie.

Ocenenie „List stromu poznania“ si ako prvý z hostí prebral minister školstva, vedy, výskumu a športu Dušan Čaplovič.

Cenu Samuela Mikovíniho za využívanie vedeckých poznatkov v praxi získal doc. I. Horňanský z Úradu geodézie, kartografie a katastra SR.

90 rokov vysokoškolského športu

Na pôde Slovenskej asociácie univerzitného športu v polovici júna uviedli do života ojedinelú knihu o histórii vysokoškolského športu na Slovensku. O slávnostný krst knihy „90 rokov vysokoškolského športu na Slovensku“ sa postarali olympionici Jozef Krnáč (judo), Claudio Farmadin (karate), Katarína Kachlíková (tenis) a jej prvý autor Miroslav Bobřík.

Ucelený obraz o histórii športu je prehľadne rozdelený do jedenásťich kapitol mapujúcich vysokoškolský šport na Slovensku v období Československej republiky, za Slovenského štátu, komunistickej totality až po súčasnosť. Samostatné kapitoly sú venované vývoju športových súťaží vysokých škôl a miestu univerzitného športu vo svete.

Knihu sme vydali ako našu poctu k 90. narodeninám univerzitného športu na Slovensku. Snažili sme sa, aby toto dielo malo okrem informačnej aj estetickú hodnotu. Boli by sme radi, keby publikácia, ktorú sme dnes pokrstili, inšpirovala tých, ktorí sú dnes za univerzitný šport zodpovední,» povedal pri tejto slávnostnej udalosti jeden z jej autorov – profesor STU Miroslav Bobřík.

IVA ŠAJBIDOROVÁ

Teacher's Cup 2012

Dňa 22. 6. 2012 sa konal dvanásť ročník slovensko-českého tenisového turnaja učiteľov a zamestnancov vysokých škôl – Teacher's cup 2012. Turnaj bol organizovaný Materiálovotechnologickou fakultou STU pod záštitou jej dekana prof. Dr. Ing. Olivera Moravčíka na dvorcoch Tenisového klubu v Trnave. Predsedom organizačného výboru turnaja bol Milan Turňa a odborný garant Elena Lukačovičová. Organizácia turnaja bola skvelá. Dobrá nálada a uvoľnená a priateľská atmosféra súťažiacim vydržala až do konca. Nebolo treba riešiť žiadne spory ani konfliktné situácie. Turnaja sa aktívne zúčastnil aj dekan MTF STU. Podakovanie patrí sponzorom turnaja: Ing. Jurajovi Kovačičovi (Kovaco, spol. s r. o. Veľká Lehota) a Ing. Jozefovi Žitníkovi, PhD. (SDS Banská Bystrica), a tiež 1. Tenisovému klubu v Trnave za bezplatné zapožičanie tenisových dvorcov. K organizácii TC 2012 významne prispeli doktorandi Ing. Miroslav Sahul a Ing. Jozef Ondruška.

Blahoželáme víťazom aj všetkým, ktorí sa zúčastnili a prispeli k príjemnej atmosfére.

Výsledky

ženy

1. miesto: Žitňanová Ingrid (LF UK BA)
2. miesto: Ledererová Miriam (SvF STU)
3. miesto: Juhásová Boba (MTF STU)

muži - dvojhra

Kategória A

1. miesto: Hagara Miroslav (FEI STU)
2. miesto: Takáč Zdenko (FCHPT STU)
3. miesto: Ludvig Dalibor (FaF UK)

Kategória B

1. miesto: Černý Peter (SvF STU)
2. miesto: Fillo Ludovít (SvF STU)
3. miesto: Polakovič Peter (TUZV ZV), Urbánek Jozef (SvF STU)

muži - štvorhra

1. miesto: Urbánek Jozef (SvF STU) – Hagara Miroslav (SvF STU)
2. miesto: Černý Peter (SvF STU) – Fillo Ludovít (SvF STU)
3. miesto: Čambál Miloš (MTF STU) – Juhás Martin (MTF STU)

mix - štvorhra

1. miesto: Žitňanová Ingrid (LF UK) – Černý Peter (SvF STU)
2. miesto: Ledererová Miriam (SvF STU) – Fillo Ludovít (SvF STU)
3. miesto: Juhásová Boba (MTF STU) – Juhás Martin (MTF STU)

ELENA LUKAČOVIČOVÁ

Kolektívna zmluva Slovenskej technickej univerzity v Bratislave

**Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
zastúpená rektorom
prof. Ing. Robertom Redhammerom, PhD.,
(ďalej „zamestnávateľ“)**

a

**Univerzitná odborová organizácia
Slovenskej technickej univerzity v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
zastúpená predsedníčkou doc. Ing. Annou Ujhelyiovou, PhD.
(ďalej „UOO STU“)**

u z a t v á r a j ú

podľa Dohovoru Medzinárodnej organizácie práce č. 154 z roku 1981 o podpore kolektívneho vyjednávania, ustanovenia zákona č. 2/1991 Zb. o kolektívnom vyjednaní v znení neskorších predpisov, ako aj zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

kolektívnu zmluvu.

Časť I.

Úvodné ustanovenia

(1) Slovenská technická univerzita v Bratislave a Univerzitná odborová organizácia Slovenskej technickej univerzity v Bratislave potvrdzujú, že majú právnu subjektivitu a spôsobilosť na uzavretie tejto kolektívnej zmluvy.

(2) Na účely tejto kolektívnej zmluvy sa môže používať na spoločné označenie odborovej organizácie a zamestnávateľa označenie „zmluvné strany“, namiesto označenia kolektívna zmluva skratka „KZ“, namiesto označenia Zákoník práce skratka „ZP“, namiesto označenia Zákona o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov skratka „ZOVZ“, namiesto Zákona o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov skratka „ZVPVZ“, namiesto Zákona o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov skratka „ZVŠ“, namiesto výrazu bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci skratka „BOZP“, namiesto Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na rok 2012 skratka „KZVS“.

(3) Táto KZ upravuje individuálne a kolektívne vzťahy medzi zamestnávateľom, zastúpeným rektorom a dekanmi jej fakúlt a jeho zamestnancami, zastúpenými predsedníčkou Výboru UOO a pred-

sedami Fakultných odborových organizácií, a práva a povinnosti zmluvných strán. Ustanovenia KZ sú záväzné pre zmluvné strany a zamestnancov, ktorí sú u zamestnávateľa v pracovnom pomere na ustanovený týždenný pracovný čas a v pracovnom pomere na kratší pracovný čas. KZ sa nevzťahuje na zamestnancov zamestnávateľa, ktorí u neho pracujú na dohodu o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

(4) KZ sa vzťahuje na:

- všetky súčasti STU v Bratislave a ich zamestnancov.
- UOO STU a všetky základné odborové organizácie STU v Bratislave a ich členov.
- súčasti STU, kde nepôsobí odborová organizácia (t. č. FIIT STU, MTF STU, Univerzitné pracoviská a Účelové zariadenia STU), práva a povinnosti odborovej organizácie vyplývajúce z tejto zmluvy sa primerane vzťahujú na zamestnanecké rady týchto súčastí, v súlade s platnou legislatívou.

KZ sa uzatvára aj za zamestnancov, ktorí nie sú odborovo organizovaní.

(5) KZ a jej rozsah sa môžu meniť len po dohode zmluvných strán, na základe písomného návrhu na zmenu KZ jednou zo zmluvných strán. Dohodnuté zmeny sa označia ako „doplnok ku KZ“ a číslujú sa v poradí, v akom sú uzatvorené. Pri zmene sa postupuje ako pri uzatváraní KZ.

(6) V prípade, že dôjde k zmene právnych predpisov, ktoré spôsobia neplatnosť niektorých ustanovení, alebo ak dôjde k zmene pomerov, za ktorých bola KZ uzatvorená, zaväzujú sa zmluvné strany začať najneskôr do 30 dní rokovanie o zmene príslušných ustanovení KZ.

(7) Pracovno-právne vzťahy sú upravené ZVPVZ za podpornej pôsobnosti ZP, ZVŠ a Pracovného poriadku STU.

(8) Dekani fakúlt a vedúci (riaditelia) súčasti STU môžu po dohode s príslušnou odborovou organizáciou, na základe rektorom delegovanej právomoci, uzatvárať „Špecifický doplnok KZ STU 2012“ označený súčasťou STU a poradovým číslom.

Časť II.

Základné otázky súvisiace s rozvojom a ekonomikou organizácie a vzájomné práva a záväzky

(1) Z dôvodu šetrenia energie zamestnávateľ môže do 31. 3. bežného kalendárneho roka určiť obdobie ku koncu kalendárneho roka so zníženým vykurovaním. V tomto období nepresahujúcom 10 pracovných dní zamestnávateľ umožní zamestnancom čerpať dovolenku, čerpať nadpracované náhradné voľno, prípadne pracovať doma.

(2) Zamestnávateľ sa zaväzuje:

- vyžiadať si predchádzajúci súhlas odborovej organizácie v prípadoch určených ZP,
- informovať odborovú organizáciu o zásadných otázkach rozvoja činnosti zamestnávateľa a dosiahnutých a predpokladaných výsledkoch hospodárenia,

- c) vopred prerokovať s odborovou organizáciou všetky opatrenia, ktoré sa dotýkajú ekonomických, sociálnych, zdravotných a kultúrnych záujmov zamestnancov v zmysle príslušných ustanovení ZP,
- d) aspoň raz ročne informovať o výsledkoch sociálnej politiky vedenia STU a vedení súčastí STU vo vzťahu k zamestnancom STU formou kapitoly vo výročnej správe univerzity a jej súčastí,
- e) štvrťročne informovať základné organizácie o pracovných miestach na neurčitý čas, ktoré sa uvoľnili a o možnostiach pracovných miest na kratší pracovný čas a na ustanovený týždenný pracovný čas; informácie budú poskytovať jednotlivé fakulty a samostatné pracoviská príslušným základným odborovým organizáciám,
- f) umožniť a vytvoriť riadne podmienky na vykonávanie kontrol odborovou organizáciou, najmä nad stavom BOZP v zmysle § 149 ods. 1 ZP, vrátane informácií o práci komisii BOZP na súčastiach STU, a v oblasti dodržiavania pracovnoprávných predpisov vrátane mzdových, ktoré vyplývajú zo záväzkov z tejto KZ v zmysle § 231 ZP,
- g) oboznámiť v zmysle § 47, ods. 2 ZP nových zamestnancov prijímaných do pracovného pomeru s touto KZ tak, že každému novému zamestnancovi poskytne túto KZ v tlačenej forme; kolektívna zmluva bude vytlačená ako samostatná príloha Spektra a bude ako samostatná účelová zásielka doručená na jednotlivé personálne oddelenia, ktoré ju budú poskytovať novým zamestnancom prijímaným do pracovného pomeru,
- h) na požiadanie výboru UOO STU poskytnúť ďalšie štatistické údaje o členoch odborovej organizácie z databázy personálnych údajov v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov,
- i) poskytnúť výboru UOO STU k 30. septembru štatistické údaje z databázy personálnych údajov o tých zamestnancoch STU, ktorým sú vykonávané zrážky príspevkov na účet odborovej organizácie; údaje typu veková štruktúra, vzdelanostná štruktúra, podiel mužov a žien, musia byť poskytnuté v súlade so zákonom o ochrane osobných údajov,
- j) poskytnúť výboru UOO STU do 15. dňa v každom mesiaci údaj o sumách rovnajúcich sa súčtom 1 % čistého mesačného príjmu tých zamestnancov jednotlivých súčastí STU, ktorým sú vykonávané zrážky príspevkov na účet odborovej organizácie; v prípade nedodržania uvedeného termínu sa výbor UOO STU s reklamáciou obráti na vedenie STU, ktoré zjedná nápravu,
- k) zabezpečiť poukazovanie zrazených členských príspevkov na účet príslušnej ZO a zároveň postúpiť ZO menný zoznam zamestnancov, ktorým bolo odvedené členské, usporiadaný podľa pracovísk,
- l) poskytnúť výboru UOO STU polročne informáciu o čerpaní sociálneho fondu podľa jednotlivých položiek členenú podľa súčastí STU. Súčasti STU poskytnú informácie priamo príslušným základným odborovým organizáciám.

(3) Zamestnávateľ poskytne v primeranom rozsahu pracovné voľno s náhradou mzdy na účasť na rokovaníach a s nimi spojené cesty funkcionárom výboru UOO STU a funkcionárom základných odborových organizácií, ktorí sú zvolení do orgánov odborovej organizácie na STU a do orgánov Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku a povereným zástupcom UOO STU, ktorí sa zúčastňujú podujatí týkajúcich sa spracovania analýz a expertíz alebo iných činností nevyhnutných na realizáciu kolektívneho vyjednávania medzi UOO STU a zamestnávateľom.

(4) Zamestnávateľ bude prizývať zástupcu odborovej organizácie
- na zasadnutia kolégia rektora a dekana,
- na zasadnutia vedenia vysokej školy, resp. fakulty

- a iné stretnutia, ak sa na nich budú prerokovávať zásadné otázky rozvoja vysokej školy, resp. fakulty, zamestnanosti, úpravy rozpočtov s vážnym ekonomickým dopadom, alebo iná problematika priamo sa dotýkajúca sociálnych podmienok zamestnancov STU

(5) Úsekoví dôverníci ZOO budú prizývaní na pracovné porady vedenia ústavov, katedier a pracovísk v prípade, že sa bude rokovať o prijímaní do zamestnania a prepúšťaní zamestnancov, o opatreniach na ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci, racionalizácii práce, o otázkach starostlivosti o zamestnancov, otázkach týkajúcich sa pracovných podmienok zamestnancov, ako aj iných opatreniach týkajúcich sa väčšieho počtu zamestnancov.

(6) UOO STU, ako aj základné odborové organizácie sú oprávnené vyžadovať od vedúcich zamestnancov zamestnávateľa informácie, podklady týkajúce sa pracovných podmienok zamestnancov, podávať návrhy na ich zlepšenie a vyžadovať od zamestnávateľa odstránenie zistených chýb a nedostatkov. Majú právo navrhovať zamestnávateľovi použitie opatrení voči zodpovedným vedúcim zamestnancom, ktorí porušujú pracovnoprávne predpisy alebo povinnosti vyplývajúce pre nich z KZ.

(7) Zamestnávateľ poskytuje na nevyhnutnú prevádzkovú činnosť odborovým organizáciám (UOO STU a základným odborovým organizáciám) v primeranom rozsahu miestnosti s potrebným vybavením a uhrádza náklady spojené s údržbou a technickou prevádzkou nasledovne:

- a) jednu štandardne zariadenú miestnosť, v ktorej bude pôsobiť výbor odborovej organizácie, ktorý je jej štatutárny orgán,
- b) jednu telefónnu linku s možnosťou komunikácie s vedením STU a odborovými orgánmi,
- c) hradí prevádzkové náklady okrem spojových poplatkov, ktoré si nad dohodnutý limit hradí odborová organizácia,
- d) rokovacie miestnosti za účelom vzdelávacích činností odborových funkcionárov a vedúcich zamestnancov zamestnávateľa v oblasti pracovnoprávnej a kolektívneho vyjednávania, oboznámenia zamestnancov s uzatvorenou kolektívnou zmluvou, na kolektívne vyjednanie a riešenie kolektívnych sporov, na zasadnutia odborových orgánov a slávnostné podujatia súvisiace s ocenením práce zamestnancov,
- e) priestory na zverejňovanie informácií o ochrane práce (v zmysle § 146 ZP), o kolektívnom vyjednaní, o pracovnoprávných otázkach a odborovej činnosti v záujme zabezpečenia riadnej informovanosti zamestnancov,
- f) miesto na webových stránkach STU, kde odborové organizácie (UOO STU a základné odborové organizácie) informujú o svojej činnosti,
- g) v naliehavých prípadoch zamestnávateľ umožní základnej odborovej organizácii využiť primerané komunikačné prostriedky po súhlase rektora, resp. dekana.

(8) Zamestnávateľ umožní úpravu pracovného času funkcionárom odborových orgánov na zabezpečenie nevyhnutnej činnosti v nich (úprava rozvrhu vyučovania).

(9) Zmluvné strany rešpektujú obdobie platnosti tejto KZ ako obdobie sociálneho mieru.

(10) Odborová organizácia sa zaväzuje:

- a) po dobu účinnosti tejto KZ dodržiavať sociálny mier so zamestnávateľom,
- b) informovať zamestnávateľa o situácii vedúcej k porušeniu sociálneho mieru z jej strany a zo strany zamestnancov,
- c) prizývať na zasadnutia svojich najvyšších orgánov zástupcu zamestnávateľa za účelom hodnotenia plnenia záväzkov vyplývajúcich z kolektívnej zmluvy,
- d) oboznámiť zamestnancov STU s obsahom tejto KZ do 15 dní od jej uzatvorenia cez odborové štruktúry a zverejnením KZ na webovej stránke STU/odbory,
- e) poskytnúť zamestnávateľovi na splnenie odvodu členských príspevkov všetky zúčtovacie údaje a písomné dohody o zrážkach zo mzdy nových členov odborej organizácie nimi vlastnoručne podpísané,
- f) predložiť zamestnávateľovi zoznam členov výboru základnej odborej organizácie,
- g) poskytnúť časť webových stránok UOO STU pre informácie o možnostiach oddychových pobytov v zariadeniach STU,
- h) komunikovať so zamestnaneckými radami jednotlivých súčastí STU a zohľadňovať ich podnety pri presadzovaní záujmov zamestnancov na úrovni STU.

(11) Zamestnávateľ spolu s UOO STU budú hľadať ďalšie možnosti sociálneho zvýhodnenia zamestnancov STU.

Časť III.

Podmienky zamestnania

A. Pracovný čas, dovolenka a pracovné voľno

(1) Pracovný čas zamestnanca je 37 a ½ hodiny týždenne, u zamestnanca, ktorý má pracovný čas rozvrhnutý tak, že pravidelne vykonáva prácu striedavo v oboch zmenách v dvojzmennej prevádzke je 36 a ¼ hodiny týždenne a u zamestnanca, ktorý má pracovný čas rozvrhnutý tak, že pravidelne vykonáva prácu striedavo vo všetkých zmenách v trojzmennej prevádzke alebo v nepretržitej prevádzke je 35 hodín týždenne.

(2) Základná výmera dovolenky je päť týždňov. Dovolenka vo výmere šiestich týždňov patrí zamestnancovi, ktorý do konca kalendárneho roka dovŕši 33 rokov veku. Dovolenka učiteľa je deväť týždňov v kalendárnom roku. Zamestnávateľ môže krátiť zamestnancovi dovolenku v zmysle § 109 ods.1 ZP. Za každú neospravedlnene zameškanú zmenu zamestnávateľ kráti dovolenku o 1 deň v zmysle § 109 ods.3 ZP.

(3) Ak matky alebo osamelí zamestnanci s deťmi do 10 rokov požiadajú zamestnávateľa okrem dovolenky o neplatené voľno v období školských prázdnin za účelom ďalšej starostlivosti o deti, zamestnávateľ im ho poskytne, pokiaľ tomu nebránia vážne prevádzkové dôvody súvisiace s plnením úloh.

(4) Zamestnávateľ poskytne rodičovi starajúcemu sa o nezaopatrené dieťa do 15 rokov jeden deň plateného voľna každé tri mesiace. Pokiaľ zamestnanec nečerpá voľno v priebehu školského roka, je možné toto voľno kumulovať a vyčerpať počas školských prázdnin. Tieto dni plateného voľna sa poskytujú so súhlasom nadriadeného, ktorý

posudzuje odôvodnenosť žiadosti, a nemôžu narúšať plnenie úloh. Ak na STU pracujú obaja rodičia, poskytne sa voľno len jednému z nich.

(5) Zamestnávateľ poskytne bezplatným darcom krvi jeden deň plateného voľna v deň odberu v dĺžke zmeny pripadajúcej zamestnancovi na deň odberu. Zamestnanec dokladuje účasť na odbere potvrdením príslušnej transfúznej stanice.

(6) Zamestnávateľ na základe posúdenia priamym nadriadeným poskytne pracovné voľno s náhradou mzdy svojmu ťažko chorému zamestnancovi (napr. zamestnancovi s diagnostikovaným onkologickým ochorením) na všetky jeho vyšetrenia alebo ošetrenia v príslušnom zdravotníckom zariadení, ak vyšetrenie alebo ošetrenie nebolo možné vykonať mimo pracovného času. Toto pracovné voľno sa nezapočítava do limitu sedem dní v kalendárnom roku, kedy zamestnávateľ v zmysle ZP poskytuje pracovné voľno s náhradou mzdy na nevyhnutne potrebný čas na vyšetrenie alebo ošetrenie zamestnanca v zdravotníckom zariadení, ak vyšetrenie alebo ošetrenie nebolo možné vykonať mimo pracovného času.

B. Odmeňovanie

(1) Zamestnávateľ sa zaväzuje uplatniť na odmeňovanie zamestnancov STU ZOVZ a Rámcové zásady STU pre spoločný postup v oblasti odmeňovania.

(2) Popri morálnom ocenení zamestnávateľ vyplatí zamestnancovi odmenu pri životnom jubileu 50 rokov veku s prihliadnutím na odpracovanú dobu na STU nasledovne:

- a) do 10 rokov – 50 % funkčného platu,
- b) do 20 rokov – 75 % funkčného platu,
- c) nad 20 rokov – 100 % funkčného platu.

Odmenu navrhuje vedúci pracoviska, priznáva ju rektor, dekan, kvestor, tajomník fakulty.

(3) Popri morálnom ocenení zamestnávateľ môže vyplatiť zamestnancovi odmenu aj pri ďalších životných jubileách (55 rokov veku a potom každých 5 rokov veku). Výška odmeny je maximálne vo výške mesačného funkčného platu, minimálne 15 % tarifného platu príslušného zamestnanca.

V Špecifickom doplnku KZ STU 2012 možno znenie tohto bodu upraviť.

(4) Pri príležitosti významného pracovného výročia zamestnanca (počínajúc dosiahnutím dĺžky pracovného pomeru na STU v rozsahu 25 rokov a potom každých nasledujúcich 5 rokov), zamestnávateľ morálne ocení zamestnanca.

Popri morálnom ocenení môže zamestnávateľ vyplatiť zamestnancovi aj odmenu vo výške minimálne 15 % tarifného platu, maximálne vo výške mesačného funkčného platu príslušného zamestnanca.

V Špecifickom doplnku KZ STU 2012 možno znenie tohto bodu upraviť.

(5) Pri príležitosti odchodu dlhoročného zamestnanca STU do dôchodku, zamestnávateľ morálne ocení zamestnanca.

V Špecifickom doplnku KZ STU 2012 možno dohodnúť ďalšie podrobnosti tohto ocenenia.

(6) Zamestnávateľ môže vyplatiť zamestnancovi odmenu aj za dlhodobé zastupovanie iného zamestnanca v rámci útvaru počas jeho PN, OČR, prípadne inej neprítomnosti v práci. Zamestnancovi, ktorý zastupuje iného zamestnanca v rámci útvaru dlhšie ako 7 pracovných dní a nepoberá príplatok za riadenie, vedúci navrhne mimoriadnu odmenu vo výške minimálne 20 % z tarifného platu zastupovaného, v rámci rozpísaných mzdových prostriedkov pracoviska. Zvyšok mzdových prostriedkov vytvorených z prechodných úspor zostáva k dispozícii na stredisku, v ktorom boli vytvorené. O možnosti priznania mimoriadnej odmeny pri splnení úloh zastupovaného zamestnanca vedúci informuje zastupujúceho zamestnanca, pri poverení zastupovaním.

(7) Zamestnávateľ môže vyplatiť zamestnancom robotníckych povolání vo funkciách upratovačky a pomocné sily v študentských jedálňach, za plnenie mimoriadnej pracovnej úlohy v súvislosti so zastupovaním počas práceneschopnosti resp. OČR, odmenu vo výške najmenej 4,- € za jeden deň zastupovania pri zastupovaní na plný pracovný úväzok a pri zastupovaní na znížený úväzok sa odmena kráti úmerne úväzku.

V Špecifickom doplnku KZ STU 2012 možno znenie tohto bodu upraviť.

(8) Zamestnávateľ môže do 15. 7. 2012 vyplatiť zamestnancom mimoriadnu odmenu úmernú platu.

(9) Zamestnanci majú právo oboznámiť sa so mzdovými predpismi v svojho nadriadeného, príp. na príslušnom ekonomickom útve.

(10) Pri polročnom hodnotení plnenia tejto KZ predloží zamestnávateľ okrem iného aj informáciu o priemerných platoch zamestnancov STU v jednotlivých kategóriách a počte zamestnancov, ktorí majú osobné platy.

C. Odstupné, odchodné, ochrana zamestnanca a dočasná pracovná neschopnosť

(1) Zamestnávateľ vyplatí zamestnancovi, s ktorým skončí pracovný pomer z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) alebo b) Zákonníka práce alebo z dôvodu, že zamestnanec stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobú spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu, odstupné nad rozsah ustanovený podľa § 76 ods. 1 Zákonníka práce, najmenej v sume jedného funkčného platu zamestnanca. Zamestnancovi, ktorý skončil pracovný pomer dohodou z vyššie uvedených dôvodov a ktorý odpracoval u zamestnávateľa menej ako jeden rok, môže zamestnávateľ vyplatiť odstupné vo výške maximálne dvojnásobku jeho funkčného platu, zamestnancovi, ktorý odpracoval u zamestnávateľa najmenej jeden rok a menej ako päť rokov, môže zamestnávateľ vyplatiť odstupné vo výške maximálne päťnásobku jeho funkčného platu, zamestnancovi, ktorý odpracoval u zamestnávateľa najmenej päť rokov, môže zamestnávateľ vyplatiť odstupné vo výške maximálne šesťnásobku jeho funkčného platu v súlade s § 13b ZVPVZ).

Ak bola zamestnancovi daná výpoveď z vyššie uvedených dôvodov, zamestnanec má právo pred začatím plynutia výpovednej doby požiadať STU, aby pracovný pomer skončil dohodou. Tejto žiadosti je STU povinná vyhovieť.

Ak sa STU so zamestnancom dohodne, že zamestnanec zotrvá v pracovnom pomere len časť výpovednej doby, zamestnancovi patrí pomerná časť odstupného.

(2) Pri prvom skončení pracovného pomeru po nadobudnutí nároku na predčasný starobný dôchodok, starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je viac ako 70 %, zamestnávateľ poskytne zamestnancovi odchodné nad rozsah ustanovený podľa § 76a ods. 1 ZP, najmenej v sume jedného funkčného platu zamestnanca, maximálne však vo výške štvornásobku jeho funkčného platu v súlade s § 13b ZVPVZ). Pri rozhodovaní o počte funkčných plátov zamestnávateľ zohľadní hlavne počet odpracovaných rokov na STU. Zamestnancovi, ktorý odpracoval tridsať a viac rokov prináleží odchodné vo výške štvornásobku funkčného platu.

(3) Zamestnávateľ bude zamestnancov, ktorí odpracovali na STU 20 a viac rokov a majú najviac 5 rokov pred vznikom nároku na starobný dôchodok, uvoľňovať zo strany organizácie iba v mimoriadnych prípadoch, a to až po predchádzajúcom prerokovaní a súhlase výboru UOO STU. UOO STU je povinná prerokovať uvoľnenie zamestnanca zo strany organizácie do 10 kalendárnych dní od doručenia podnetu na prerokovanie. Ak v uvedenej lehote nedôjde k prerokovaniu, platí, že k prerokovaniu došlo.

(4) Zmluvné strany sa v súlade s ustanovením § 48 ods. 4 písm. d) Zákonníka práce dohodli, že ďalšie predĺženie alebo opätovné dohodnutie pracovného pomeru na dobu určitú do troch alebo nad tri roky je na STU možné u pracujúcich dôchodcov a pri pracovnom zaradení: plavčík, vrátnik, strážnik, upratovačka, telefonista, murár, inštalatér, elektrikár, maliar a natierač, zámočník, stolár, montér výťahov, šatniar, skladník, manipulačný robotník, technický pracovník, sústružník, pomocný pracovník v prevádzkovej jednotke, kuchár, operátor VS, pracovník technickej obsluhy a údržby VS, pracovník pre organizačné a ekonomické činnosti, knihovník, pracovník pre edičnú a publikačnú činnosť, pracovník pre verejné obstarávanie a administráciu projektov a ďalšie pracovné miesta zabezpečujúce neakademické činnosti po prerokovaní a s písomným súhlasom odborovej organizácie alebo zamestnaneckej rady na príslušnej súčasti STU.

(5) Zamestnávateľ v zmysle § 8 zákona č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov poskytne náhradu príjmu zamestnancovi v nasledovnej výške:

- od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do tretieho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 40 % denného vymeriavacieho základu zamestnanca a
- od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do desiateho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 60 % denného vymeriavacieho základu zamestnanca.

Na prípadnú ďalšiu kompenzáciu pre zamestnancov s nízkymi príjmami je možné použiť prostriedky sociálneho fondu.

(6) Pri polročnom hodnotení plnenia KZ zamestnávateľ predloží údaje o čerpaní náhrady príjmu zamestnancov pri dočasnej pracovnej neschopnosti v zmysle § 8 zákona č. 462/2003 Z. z. členené podľa pracovísk ako podklad pre jednanie o zvýšení tejto náhrady.

D. Riešenie kolektívnych a individuálnych sporov

(1) Kolektívnym sporom zmluvné strany rozumejú spor o uzatvorenie KZ alebo spor o uzatvorenie doplnku ku KZ, alebo spor o plnenie záväzku z KZ (ak nevzniká z neho nárok priamo zamestnancovi) v dobe účinnosti KZ alebo v dobe účinnosti jednotlivých záväzkov z nej.

(2) Zmluvné strany sa zaväzujú, ak kolektívny spor nevyriešia rokováním do 30 dní od predloženia návrhu na uzatvorenie KZ, jej doplnku, alebo návrhu na vyriešenie sporu o plnenie záväzku z KZ, využiť sprostredkovateľa na riešenie sporu, zapísaného v zozname sprostredkovateľov na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej ministerstvo).

(3) Zmluvné strany, ak kolektívny spor nevyriešia pred sprostredkovateľom podľa predchádzajúceho odseku, zväžia na základe spoločnej dohody využitie rozhodcu zapísaného na ministerstve, aby rozhodol ich kolektívny spor.

(4) Zmluvné strany sa zaväzujú rešpektovať právo zamestnanca na uplatnenie svojich individuálnych nárokov z pracovnoprávných vzťahov a z tejto kolektívnej zmluvy prostredníctvom inšpekcie práce alebo na súde, bez jeho obmedzovania v právach a povinnostiach v porovnaní s ostatnými zamestnancami.

(5) Zmluvné strany sa dohodli, že pri riešení sťažnosti zamestnanca budú postupovať objektívne, v súlade so všeobecne záväznými predpismi.

(6) Na riešenie pracovnoprávných sporov zamestnancov na pracovisku, ich objektívne preverenie a prešetrenie dohliada poverený člen výboru odborovej organizácie, alebo poverený člen zamestnaneckej rady.

Časť IV.

Starostlivosť o zamestnancov

A. Bezpečnosť a ochrana pri práci

(1) Zamestnávateľ v rozsahu svojej pôsobnosti a v súlade s ustanoveniami § 147 ZP a § 6 až 11 zákona č. 124/2006 Z. z. o BOZP a o zmene a doplnení niektorých zákonov je povinný sústavne zaisťovať bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na ten účel vykonávať potrebné opatrenia vrátane zabezpečovania prevencie, potrebných prostriedkov a vhodného systému na riadenie ochrany práce.

(2) Stav a úroveň BOZP, stav úrazovosti a chorôb z povolania na jednotlivých pracoviskách STU za predchádzajúci rok vrátane návrhov a opatrení smerujúcich k zlepšeniu stavu zhodnotí v zmysle § 149 ZP zamestnávateľ v spolupráci s odborovou organizáciou najneskôr do konca marca.

(3) Zamestnávateľ sa zaväzuje:

- a) zaraďovať zamestnancov na výkon práce so zreteľom na ich zdravotný stav, najmä na výsledok posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu, schopnosti, na ich vek, kvalifikačné predpoklady a odbornú spôsobilosť podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nedovoliť, aby vykonávali práce, ktoré nezodpovedajú ich zdravotnému stavu, najmä výsledku posúdenia ich zdravotnej spôsobilosti na prácu, schopnostiam, na ktoré nemajú vek, kvalifikačné predpoklady a doklad o odbornej spôsobilosti podľa právnych predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (§ 6 ods. 1 písm. o) zákona o BOZP),
- b) po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik registrovaného pracovného úrazu príslušnému odborovému orgánu, zástupcom

- zamestnancov vrátane príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť (§ 17 ods.5 zákona o BOZP),
- c) odstraňovať nedostatky zistené kontrolnou činnosťou (§ 9 ods.2 zákona o BOZP),
- d) poskytovať zamestnancom bezplatne pracovný odev a pracovnú obuv, ak pracujú v prostredí, v ktorom odev alebo obuv podlieha mimoriadnemu opotrebovaniu alebo mimoriadnemu znečisteniu (§ 6 ods. 3 písm. a/ zákona o BOZP),
- e) zabezpečovať zamestnancom bezplatne pitný režim, ak to vyžaduje ochrana ich života alebo zdravia a poskytovať im umývacie, čistiace a dezinfekčné prostriedky na zabezpečenie telesnej hygieny (§ 6 ods. 3 písm. b/ zákona o BOZP),
- f) kontrolovať či zamestnanec nie je v pracovnom čase pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a či dodržiava určený zákaz fajčenia v priestoroch zamestnávateľa (§ 9 ods.1 písm. b/ zákona o BOZP),
- g) znášať náklady spojené so zaisťovaním BOZP a nepresúvať ich na zamestnancov (§ 6 ods.11 zákona o BOZP).

(4) Zamestnávateľ v prípade, že nie je schopný zabezpečiť dodržanie prípustných mikroklimatických podmienok na pracovisku (napr. vplyvom extrémnych výkyvov počasia za mimoriadne teplých resp. chladných dní) a zároveň mu to umožňujú prevádzkové podmienky, skráti pracovnú dobu podľa potreby.

(5) Odborová organizácia sa zaväzuje vykonávať u zamestnávateľa kontrolu nad stavom BOZP v súlade s § 149 ZP:

- a) kontrolovať, ako zamestnávateľ plní svoje povinnosti v starostlivosti o BOZP a či sústavne vytvára podmienky bezpečnej a zdravotne neškodnej práce, pravidelne preverovať pracovisko a zariadenie zamestnávateľa pre zamestnancov a kontrolovať hospodárenie zamestnávateľa s osobnými ochrannými pracovnými prostriedkami,
- b) kontrolovať, či zamestnávateľ riadne vyšetroje príčiny pracovných úrazov, zúčastňovať sa na zisťovaní príčin pracovných úrazov a chorôb z povolania, prípadne ich sama vyšetrovať,
- c) požadovať od zamestnávateľa odstránenie nedostatkov v prevádzke, na strojoch a zariadeniach, pri pracovných postupoch a prerušenie práce v prípade bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia zamestnancov a ostatných osôb zdržiavajúcich sa s vedomím zamestnávateľa v jeho priestoroch,
- d) spolu so zamestnávateľom zhodnotiť minimálne - 1 x do roka rozbor pracovnej neschopnosti, úrazovosti a úrovne BOZP, vrátane návrhov a opatrení smerujúcich k zlepšeniu stavu - 1 x za rok rozsah a podmienky poskytovania osobných ochranných pracovných prostriedkov v súlade s nariadením vlády SR č. 395/2006 Z. z. o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie ochranných pracovných prostriedkov.

B. Zdravotná starostlivosť

(1) Zamestnávateľ po dohode s odborovou organizáciou môže v odôvodnených prípadoch a podľa finančných možností prispieť zo sociálneho fondu na kúpeľnú, liečebnú a rehabilitačnú starostlivosť.

(2) Zamestnávateľ sa zaväzuje:

- a) v prípadoch, keď to vyžaduje osobitný predpis, zabezpečiť preventívne lekárske prehliadky zdravotného stavu zamestnanca na náklady zamestnávateľa v prípadoch, keď osobitný predpis vyžaduje zdravotnú spôsobilosť na prácu (napr. noční vrátnici,

- mladiství, vodiči motorových vozidiel, zamestnanci vykonávajúci rizikové práce, atď.),
- b) poskytnúť zamestnancom telovýchovné zariadenia STU na rekondičné cvičenia podľa stanovených podmienok,
 - c) zabezpečiť sociálne zariadenia pracovísk hygienickými potrebami a stav lekárničiek udržiavať v zmysle platných noriem.

(3) Zamestnávateľ poskytne zamestnancovi pracovné voľno na nevyhnutne potrebný čas s náhradou mzdy v sume jeho priemerného zárobku na účasť na povinných lekárskech prehliadkach.

(4) Odborové organizácie na fakultách budú iniciovať informovanie vedenia STU o obsadenosti účelových zariadení (ÚZ) svojich fakúlt. Vedenie STU v snahe podporiť zvýšenie efektívnosti využívania ÚZ STU na rekreačné pobyty zabezpečí distribúciu týchto informácií zamestnancom celej STU, najmä prázdninovej ponuky.

C. Starostlivosť o zamestnancov a ich rodinných príslušníkov

Zamestnávateľ po dohode s odborovou organizáciou, podľa konkrétnych podmienok a v súlade s vnútroorganizačnými zásadami, umožní svojim zamestnancom, ich rodinným príslušníkom a dôchodcom – bývalým zamestnancom rekreáciu, vrátane detskej, v zariadeniach STU. Uvedenému okruhu osôb zo všetkých súčastí STU budú poskytované tieto služby za rovnakých podmienok.

Na rekreáciu v zariadeniach STU zamestnancom a ich najbližším rodinným príslušníkom (manžel, manželka, nezaopatrené dieťa) poskytne zamestnávateľ príspevok zo sociálneho fondu. Výšku a formu príspevku si určia súčasti STU v ich špecifickom dodatku tejto KZ.

D. Starostlivosť o bývanie

(1) Členom komisie STU pre posúdenie žiadostí o ubytovanie zamestnancov STU je aj zástupca výboru UOO STU.

(2) Zamestnávateľ sa zaväzuje poskytnúť výboru UOO STU informáciu o žiadostiach o ubytovanie zamestnanca STU s dostatočným predstihom, aby zástupcovia zamestnancov na súčastiach STU mohli zástupcovi výboru UOO STU v komisii pre posúdenie žiadostí o ubytovanie zamestnancov STU poskytnúť svoje stanoviská.

E. Stravovanie

(1) Zamestnávateľ sa zaväzuje v zmysle § 152 ZP zabezpečovať zamestnancom vo všetkých zmenách stravovanie vo vlastných zariadeniach počas celého roka s výnimkou zamestnancov vyslaných na pracovnú cestu. Túto povinnosť si zamestnávateľ môže splniť vo vzťahu k zamestnancom pracujúcim v druhej a tretej zmene a v ďalších odvodnených prípadoch poskytovaním gastrolístkov. Ak zamestnanec na základe potvrdenia od špecializovaného lekára zo zdravotných dôvodov nemôže využiť žiadny zo spôsobov stravovania zabezpečovaný zamestnávateľom, poskytne mu zamestnávateľ gastrolístky. Na účely stravovania sa za pracovnú zmenu považuje výkon práce dlhší ako štyri hodiny.

(2) V prípade, ak zamestnávateľ v dôsledku odstávky jedálne nie je schopný zabezpečiť stravovanie zamestnancov tak, aby bolo realizovateľné vo vymedzenom čase, poskytne zamestnancom na obdobie odstávky jedálne gastrolístky.

V Špecifickom doplnku KZ STU 2012 možno znenie tohto bodu upraviť.

(3) Zamestnávateľ prispieva na stravovanie z rozpočtu zamestnávateľa sumou vo výške 55 % ceny jedla, najviac však na každé jedlo do výšky 55 % stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa osobitného predpisu. Zamestnanec má nárok na príspevok zamestnávateľa na jedno odobraté jedlo za každý deň, v ktorom odpracoval viac ako 4 hodiny a v ktorý si svoj nárok na stravu uplatnil.

(4) Zamestnávateľ sa zaväzuje, že v prípade potreby odstávky viac ako jednej jedálne, zosúladí odstávky tak, aby v jednom čase bola v prevádzke aspoň jedna jedáleň v danej lokalite, t.j. v campusoch Mlynská dolina, Centrum, Trnava.

(5) Zamestnávateľ sa zaväzuje, že nebude pokladať za porušenie pracovnej disciplíny, ak zamestnanec nedodrží 30 minútovú prestávku na jedenie z dôvodu dochádzky do vzdialenej výdajne stravy, za predpokladu, že si čas presahujúci 30 min. na prestávku nadpracuje.

(6) Zamestnávateľ zabezpečuje stravovanie dôchodcom vo vlastnom stravovacom zariadení. Dôchodcom, ktorí boli ku dňu odchodu do dôchodku v pracovnoprávnom vzťahu k STU nepretržite najmenej 15 rokov, môže vedúci súčasti STU

- zabezpečiť stravovanie s príspevkom zo sociálneho fondu zamestnávateľa tak, ako u zamestnancov v zmysle prílohy č. 1,
- poskytnúť príspevok podľa bodu (3) z mimodotčných prostriedkov.

F. Starostlivosť o kvalifikáciu

(1) Zamestnávateľ sa zaväzuje starať sa o prehlbovanie kvalifikácie zamestnancov na výkon práce dohodnutej v pracovnej zmluve vrátane jazykovej prípravy aj zabezpečením kurzov, seminárov a školení v súlade s finančnými možnosťami a v primeranom rozsahu s prihliadnutím na pracovné zaradenie a plán kvalifikačného rastu zamestnanca. Účasť na vzdelávaní je výkonom práce. Zamestnávateľ môže od zamestnanca vyžadovať podmienenú finančnú spoluúčasť pri prehlbovaní a zvyšovaní kvalifikácie.

G. Sociálny fond a doplnkové dôchodkové sporenie

(1) Zamestnávateľ tvorí sociálny fond ako úhrn povinného prídeltu vo výške 1 % a ďalšieho prídeltu najmenej vo výške 0,25 % zo základu. Základom na určenie ročného prídeltu do sociálneho fondu je súhrn hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za kalendárny rok.

Zásady tvorby a použitia prostriedkov sociálneho fondu tvoria prílohu č. 1 tejto KZ.

(2) O príspevkoch zo sociálneho fondu sa rozhoduje v zmysle zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov. Ak je na zložke STU zriadená sociálna komisia, je jej členom aj zástupca zamestnancov, ktorého stanovisko reprezentuje stanovisko príslušnej odborovej organizácie.

- (3) Doplnkové dôchodkové sporenie
- a) Výška príspevku zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie v zamestnávateľských zmluvách je najmenej 2 % z objemu zúčtovaných plátov zamestnancov.
- b) Výška platenia príspevkov na doplnkové dôchodkové poistenie, alebo doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré je pokryté kolektívnou zmluvou uzatvorenou v predošlých rokoch, zostáva zachovaná na dohodnutej úrovni, to nevylučuje možnosť zvýšenia príspevku. Zásady poskytovania príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie tvoria prílohu č. 2 tejto KZ.
- (4) Zamestnávateľ sa zaväzuje odvádzať príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie na účet v tej inštitúcii, s ktorou má zamestnanec uzavretú zmluvu.

V Bratislave, 30. mája 2012

doc. Ing. Anna Ujhelyiová
predsedníčka výboru UOO STU

Časť V.

Záverečné ustanovenia

- (1) Zmluvné strany sa dohodli hodnotenie plnenia záväzkov a práv tejto KZ vykonávať polročne písomnou formou protokolu o vyhodnotení plnenia kolektívnej zmluvy. Za I. polrok najneskôr do 15. septembra a za celý rok do 15. februára nasledujúceho roka.
- (2) Táto KZ je vyhotovená v piatich exemplároch. Z toho dva podpísané exempláre obdrží UOO STU a tri podpísané exempláre obdrží STU.
- (3) Táto zmluva sa uzatvára na rok 2012 a je platná dňom jej podpisu zmluvnými stranami. Účinnosť záväzkov, z ktorých vznikajú nároky zamestnancom, trvá až do uzavretia novej KZ.
- (4) Zmluvné strany uchovávajú túto KZ po dobu 5 rokov od ukončenia jej účinnosti.
- (5) Zmluvné strany vyhlasujú, že túto kolektívnu zmluvu si prečítali, súhlasia s jej obsahom a preto ju na znak toho podpisujú.

PhD. prof. Ing. Robert Redhammer, PhD.
rektor STU

Príloha č.1

ZÁSADY TVORBY A POUŽITIA PROSTRIEDKOV SOCIÁLNEHO FONDU

Podľa zákona Národnej rady SR č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov na STU sa prijali nasledujúce zásady tvorby a čerpania sociálneho fondu.

I. Všeobecné ustanovenia

(1) Tieto zásady sú neoddeliteľnou súčasťou KZ prijatej na rok 2012. Nadobúdajú platnosť dňom podpísania KZ a platia do podpisu novej KZ.

(2) Súčasťou týchto zásad je rozpočet peňažných prostriedkov na rok 2012 každej fakulty a Rektorátu STU. Rektorátny rozpočet zahŕňa rektorát, univerzitné pracoviská, ÚZ ŠDaJ a ÚZ v Gabčíkove.

(3) Rozpočet sociálneho fondu na rok 2012 je súčasťou finančného krytia sociálneho programu zamestnávateľa na rok 2012, ktorého návrh v písomnej podobe predloží zamestnávateľ príslušnému zástupcovi zamestnancov (odborová organizácia, zamestnanecká rada, zamestnanecký dôverník) do 31.3. bežného kalendárneho roka a so zástupcom zamestnancov dohodne jeho finálne znenie. Pritom obaja partneri rešpektujú dohody celouniverzitného charakteru zakotvené v KZ STU.

(4) Zamestnávateľ realizuje svoj sociálny program v priebehu roka podľa schváleného znenia.

(5) V priebehu roka sa môže sociálna politika i rozpočet sociálneho fondu v jednotlivých položkách upravovať podľa potrieb zamestnancov po odsúhlasení zamestnávateľom a odborovou organizáciou.

(6) V prípade legislatívnych zmien, alebo iných závažných ekonomických a sociálnych zmien sa môžu tieto zásady upraviť a doplniť na základe vzájomného súhlasu zmluvných strán formou doplnku ku KZ.

II. Tvorba sociálneho fondu

(1) Zamestnávateľ tvorí sociálny fond ako úhrn povinného prídeltu vo výške 1 % a ďalšieho prídeltu najmenej vo výške 0,25 % zo základu. Základom na určenie ročného prídeltu do sociálneho fondu je súhrn hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za kalendárny rok.

(2) Základom na určenie mesačného prídeltu do fondu je súhrn hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za príslušný kalendárny mesiac. Fond sa tvorí v deň dohodnutý na výplatu platu. Prevod finančných prostriedkov sa uskutoční do päť dní po dni dohodnutom na výplatu platu, najneskôr do konca kalendárneho mesiaca.

(3) Zúčtovanie prostriedkov fondu za kalendárny rok vykoná STU najneskôr do 31. januára nasledujúceho roka

(4) Nevyčerpaný zostatok prostriedkov fondu sa prevádza do nasledujúceho roka.

III. Použitie prostriedkov sociálneho fondu

(1) Príspevok na stravovanie.

Zamestnávateľ bude prispievať na jedno hlavné jedlo sumou 0,45 €.

(2) Príspevok na dopravu do zamestnania a späť zamestnancom, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v § 7 ods. 5 zákona o sociálnom fonde. Zamestnávateľ poskytne príspevok vo výške 50 % preukázaných výdavkov na dopravu do zamestnania a späť zamestnancom, ktorí spĺňajú podmienky uvedené v § 7 ods. 5 zákona o sociálnom fonde, s podmienkou využitia zvýhodnenej tarify zamestnancom (napr. týždenné, mesačné cestovné lístky a pod.), ak prepravca zľavy poskytuje.

(3) Príspevok na sociálnu pomoc mladým zamestnancom do 35 rokov. Zamestnávateľ môže poskytnúť mladým zamestnancom po odsúhlasení výborom základnej odborovej organizácie alebo zamestnaneckej rady na príslušnom pracovisku príspevok:

- v sociálnej núdzi do výšky 700,- €,
- pri narodení dieťaťa do výšky 1 000,- €,
- pri uzavretí manželstva do výšky 1 000,- €,
- pri kúpe bytu, osamostatnení sa a pod. do výšky 1 000,- €.

(4) Príspevok na detskú rekreáciu

Zamestnávateľ môže poskytnúť na základe rozhodnutia odborovej organizácie alebo zamestnaneckej rady zamestnancom na rekreáciu jeho dieťaťa do veku 15 rokov (detský tábor) do výšky 50 % pobytových nákladov, najviac však do výšky 50 € na základe predloženého potvrdenia o zaplatení pobytu v detskom tábore v čase prázdnin.

(5) Príspevok v sociálnej núdzi v dôsledku živelných pohromy

Zamestnávateľ môže poskytnúť na základe rozhodnutia odborovej organizácie alebo zamestnaneckej rady zamestnancom v sociálnej núdzi v dôsledku živelných pohromy (povodeň, požiar, zemetrasenie a pod.) príspevok do výšky 1 000,- €. Príloha k žiadosti o príspevok obsahuje potvrdenie poisťovne, resp. povereného znalca o výške škody, a ostatné doklady preukazujúce škodu a vzťah žiadateľa k predmetu postihnutému živelnou pohromou.

(6) Príspevok v sociálnej núdzi v dôsledku mimoriadne závažných okolností

Zamestnávateľ môže poskytnúť na základe rozhodnutia odborovej organizácie alebo zamestnaneckej rady zamestnancom v sociálnej núdzi v dôsledku mimoriadne závažných prípadov iných ako živelná pohroma príspevok do výšky 500,- €. Príloha k žiadosti o príspevok obsahuje potvrdenie poisťovne, resp. povereného znalca o výške škody, a ostatné doklady preukazujúce škodu a vzťah žiadateľa k predmetu postihnutému závažnými okolnosťami.

(7) Príspevky na sociálnu výpomoc v prípade úmrtia

Zamestnávateľ poskytne príspevky

- zamestnancom STU pri úmrtí rodinného príslušníka (manžel, manželka, nezaopatrené dieťa) do výšky 350,- €.

Za nezaopatrené dieťa sa považuje dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie do 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, alebo ak sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz; ďalej dieťa do dovŕšenia plnoletosti, ktoré je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie

- štúdiom a vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobu nepriaznivú zdravotný stav,
- b) pri úmrtí zamestnanca STU, pozostalému manželovi alebo dieťaťu (resp. osobe, ktorá zabezpečovala pohreb) do výšky 350,- €,
- c) pri úmrtí zamestnanca STU, ktorý žil v domácnosti s nezaopatrenými deťmi sa k základnej sume podľa bodu b) pripočíta príspevok pre dieťa nasledovne:
- c1) pri jednom nezaopatrenom dieťati 210,- €,
 - c2) pri dvoch nezaopatrených deťoch 280,- €,
 - c3) pri troch a viac nezaopatrených deťoch 350,- €,
- d) na zakúpenie venca pri úmrtí zamestnanca, ak sa poslednej rozlúčky zúčastní zástupca zamestnávateľa alebo odborového orgánu do výšky 35,- €.

(8) Príspevok na sociálnu výpomoc pri dlhodobej pracovnej neschopnosti

Zamestnávateľ poskytne príspevok zamestnancovi pri pracovnej neschopnosti dlhšej ako 3 mesiace za každé 3 mesiace do výšky funkčného platu a maximálne 2x do roka; o jej výške rozhodne zamestnávateľ v spolupráci s odborovou organizáciou resp. zamestnaneckou radou podľa sociálnych pomerov v rodine; priznanie sociálnej výpomoci je podmienené dobrými pracovnými výsledkami zamestnanca a neprizná sa zamestnancovi, ktorý v príslušnom kalendárnom roku porušil pracovnú disciplínu a bol za toto porušenie preukázateľne postihnutý.

(9) Príspevok na regeneráciu bezplatným darcom krvi

Zamestnávateľ poskytne príspevok na regeneráciu zamestnancom - bezplatným darcom krvi, plazmy a krvných derivátov po dosiahnutí každých 5 odberov realizovaných v priebehu uplynulých troch rokov; príspevok 70,- € je podľa finančných možností sociálneho fondu možné poskytnúť na základe žiadosti darcu a dokladu o bezplatnom odbere do 1 roka po splnení stanovených podmienok, maximálne však 1 x v kalendárnom roku. Príspevky sa vyplácajú priebežne.

(10) Príspevok na zdravotnú starostlivosť

Zamestnávateľ poskytne zamestnancom na ustanovenú pracovnú dobu príspevok na zdravotnú starostlivosť poskytnutú v súlade so zmluvou o zabezpečení pracovnej zdravotnej služby nad rámec vlastnej pracovnej zdravotnej služby (mimo povinných zdravotných prehliadok) v rozsahu max. 200,- € na pokrytie maximálne 50 % nákladov na zdravotnú starostlivosť zamestnanca STU ročne.

V prípade vyčerpania prostriedkov sociálneho fondu z dôvodu zabezpečenia zdravotnej starostlivosti v zmysle tohto doplnku zabezpečí zamestnávateľ potrebné finančné prostriedky mimoriadnou dotáciou sociálneho fondu tak, aby neutrpelo účelné využitie sociálneho fondu dohodnuté kolektívnou zmluvou.

(11) Príspevok na kúpeľnú, prípadne liečebnú a rehabilitačnú starostlivosť

Zamestnávateľ môže písomne dohodnúť s odborovou organizáciou zásady poskytovania príspevkov na kúpeľnú, prípadne liečebnú a rehabilitačnú starostlivosť. Súčasťou tejto dohody môže byť určenie okruhu zamestnancov, ktorým sa príspevok môže poskytovať (napríklad dĺžkou pracovného pomeru), spôsob podávania žiadosti o príspevok, určenie položiek, na ktoré sa príspevok vzťahuje (ako je cestovné, procedúry, ubytovanie, ...), výška príspevku v určitom období, spôsob rozhodovania o žiadosti, prípadne maximálna výška ročnej sumy, ktorá sa na príspevky môže použiť.

(12) Príspevok na vstupné na kultúrno-spoločenské, prípadne športové podujatia organizované v rámci sociálneho programu pre zamestnancov

Zo sociálneho fondu je po odsúhlasení zástupcu zamestnancov (odborová organizácia, zamestnanecká rada, zamestnanecký dôverník) možné príspevať na vstupné na kultúrno-spoločenské, prípadne športové podujatia organizované v rámci sociálneho programu pre zamestnancov.

(13) Príspevok zamestnancom na rekreáciu v zariadeniach STU

Na rekreáciu v zariadeniach STU zamestnancom a ich najbližším rodinným príslušníkom (manžel, manželka, nezaopatrené dieťa) poskytne zamestnávateľ príspevok zo sociálneho fondu. Výšku a formu príspevku si určia súčasť STU v ich špecifickom doplnku k tejto KZ.

(14) Zamestnávateľ prispeje zo sociálneho fondu na úhradu nákladov

UOO STU vynaložených na spracovanie analýz a expertíz alebo iných služieb nevyhnutných na realizáciu kolektívneho vyjednávania medzi UOO STU a zamestnávateľom sumou do 0,02 % z vymeriavacieho základu pre tvorbu sociálneho fondu. Jednotlivé súčasť STU, na ktorých sa tvorí sociálny fond, sa budú na úhrade týchto nákladov podieľať pomerom vyplývajúcim z vymeriavacieho základu týchto súčasť za predchádzajúce účtovné obdobie.

(15) O ďalších možnostiach použitia prostriedkov sociálneho fondu môžu rozhodnúť dekaní fakúlt, resp. kvestor v spolupráci s príslušnou odborovou organizáciou formou špecifického doplnku k tejto KZ.

(16) Posúdenie podmienok poskytnutia príspevku v prípadoch, kedy to jednoznačne nevyplýva z príslušného ustanovenia, je v kompetencii sociálnej komisie súčasť STU, alebo tam, kde nebola zriadená, v kompetencii výboru základnej odborovej organizácie, resp. zamestnaneckej rady. Pri posudzovaní žiadostí a rozhodovaní o príspevkoch podľa časti III. ods. č. 3, 4, 5, 6, 10, 11, 12 a 13 tejto prílohy sa uplatňuje mechanizmus zabezpečujúci rovnocenný prístup všetkých oprávnených žiadateľov k čerpaniu príspevkov bez ohľadu na termín podania žiadosti v kalendárnom roku garantovaný sociálnou komisiou, resp. účasťou zástupcov zamestnancov na rozhodovacom procese.

(17) Nevyčerpaný zostatok SF k 30.11.2012 bude vyplatený zamestnancom, ktorí boli v pracovnom pomere s STU po celý kalendárny rok, rovnakým dielom, najneskôr vo výplatnom termíne za december 2012, ako príspevok na individuálnu regeneráciu duševných a fyzických síl. Zamestnancom s kratším pracovným časom alebo zamestnancom, ktorí odpracovali aspoň 6 mesiacov v kalendárnom roku, bude vyplatená alikvotná čiastka.

Príspevok bude vyplatený zamestnancom, ktorí sú k 30.11.2012 v pracovnom pomere a v evidenčnom stave.

Bratislava, 30. mája 2012

Príloha č. 2**ZÁSADY POSKYTOVANIA PRÍSPEVKU NA DOPLNKOVÉ DÔ-
CHODKOVÉ SPORENIE**

(1) Výška príspevku zamestnávateľa na doplnkové dôchodkové sporenie (ďalej len DDS) v zamestnávateľských zmluvách je najmenej 2 % z objemu zúčtovaných plátov zamestnancov.

(2) Zamestnávateľ prispieva na DDS tým zamestnancom, ktorí majú uzatvorenú zamestnaneckú zmluvu s niektorou DDS. Ak k uzavretiu zamestnaneckej zmluvy dôjde v priebehu roka, zamestnávateľ poskytuje príspevok od toho mesiaca, v ktorom bola zamestnanecká zmluva uzatvorená. Zúčtovaný plat zamestnanca sa započítava do základu na určenie príspevku zamestnávateľa na DDS tiež od toho mesiaca (čiže nezapočítava sa celoročný objem zúčtovaného platu).

(3) Výška príspevku zamestnávateľa je maximálne 2 % zo zúčtovaného funkčného platu zamestnanca vrátane náhrad platu. V prípade, ak zamestnanec má uzatvorenú zmluvu na nižšiu sumu ako sú 2 % z jeho zúčtovaného platu, zamestnávateľ poskytuje príspevok len vo výške rovnajúcej sa príspevku zamestnanca.

(4) V prípade neodpracovaného času z dôvodu PN dlhšej ako 10 dní, OČR a pod., za ktoré patria dávky nemocenského poistenia, platí, že z týchto dávok sa neurčuje výška príspevku na DDS, pretože nejde o plat ani o náhradu platu podľa pracovnoprávných predpisov.

(5) Príspevky zrazené z platu zamestnancov sa poukazujú každý mesiac spolu s príspevkami zamestnávateľa na účet sporiteľne jednou platbou a súčasne sa sporiteľni zasiela Rozpis platby príspevkov na DDS a Výkaz príspevkov v termíne určenom príslušnou inštitúciou. Odvody príspevkov vykoná a výkazy vypracuje príslušná mzdová učtáreň.

Bratislava, 30. mája 2012

